

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

05 Haziran 2012 Salı

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

05 Haziran 2012 Salı

---0---

K O N U

Üstün yetenekli ve engelli çocuklar hakkında

Sayfa

1:28

İ Ç İ N D E K İ L E R

BİRİNCİ OTURUM

Sayfa

1:28

Prof. Dr. Şemsettin TÜRKÖZ (TÜBİTAK Bilim İnsanı
Destekleme Dai.Bşk.)

1:4, 4:5, 6, 8:10,
11:13, 13:14, 14,
15:20, 21:23,
24:28

Mehmet Emrehan HALICI

(Ankara)

1:2, 6:8, 10

Yüksel ÖZDEN

(Muğla)

2

Mustafa ATAŞ

(İstanbul)

4:5

Tülay SELAMOĞLU

(Ankara)

6, 21

Recep GÜRKAN

(Edirne)

11:13, 15:16

Hüsamettin ZENDERLİOĞLU

(Bitlis)

13, 21:23

Necati BİLGİÇ (MEB Temsilcisi)

14, 16, 21, 24

Çiğdem Münevver ÖKTEN

(Mersin)

18, 24, 26

Komisyon Görevlisi

23:24

Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY

(Mardin)

25:28

Açılma Saati: 15.29

Kapanma Saati: 17.26

05 Haziran 2012 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.29

BAŞKAN: Halide İNCEKARA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel ÖZDEN (Muğla)

Sözcü: Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP: Temel COŞKUN (Yalova)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, sevgili basın mensupları; hepinize hoş geldiniz diyorum ve 5/6/2012 tarihli toplantımızı açıyorum. Bugünkü konuşumuz TÜBİTAK'tan Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanı Profesör Doktor Şemsettin Türköz Beyefendi. 2007 yılından beri TÜBİTAK'ta çalışıyor, Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümünden. Bir yıl uzman olarak çalıştılar. Geri kalan görevinizi de yönetici olarak mı geçirdiniz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet, bir yıl uzman olarak, dört yıl da yönetici olarak görev yapıyorum.

BAŞKAN – Sizin herhangi bir ARGE çalışmanız var mı Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Benim var. Ben doktoramı yurt dışında yaptım.

BAŞKAN – Ne üzerine yaptınız?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Benim çalışma alanım H Enerji Nükleer Fizikisi olarak geçer. Doktorayı Amerika'da MIT'de, Massachusetts Institute of Technology'de yaptım. Benim çalışma alanım genellikle Hadron fiziğiyle ilgili, temel parçacıklarla ilgili, temel etkileşmeler, temel parçacıklar hususunda birçok ARGE çalışmalarım var, yayınları da var.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz. Hoş geldiniz, safa geldiniz.

Geçen hafta kahvaltıda sonra kamuoyunda çok pozitif bir karşılık bulduğum paylaşmak isterim ama bilseydim keşke daha çok fıkra öğrenirdim. Fıkra sözlerden daha etkili duruma gelmiş. Bundan sonra görev veriyorum, herkes her geldiğinde bir fıkra anlatacak üstün zekâlı çocuklarla ilgili. Çünkü karşıdan kavramak da başka türlü gerçekten anlatmak zordu ama mesela ondan geriye saymak hikâyesi herkese çok çok cazip gelmiş. Bütün katılan arkadaşlara çok teşekkür ediyorum.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Arkadaşlar basında yer olan o kısmı bizim için derleyip dağıtabilirler mi?

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Tabii, o gün Sayın Başkanımız, Hocamız eleştiride bulundu bana. “Sadece olanları anlattınız, ufukumuzla ilgili bir şey söylemediniz.” dedi. Haklı bir eleştiriydi ama ufuk çizemedik ki ufku paylaşayım. Yani henüz tespit aşamasında çünkü tarafları da tam dinlemeden bir ufuk sahibi olmak mümkün değil. Hâlâ bize dünya neler yapıyor anlatan, biliyorsunuz, bir hoca bulamadık, anlatanlarla da bir yere varamadık.

Bugün TÜBİTAK, bence arkadaşımız bu ufuk turu açısından önemli katkıda bulunacağını düşünüyorum. İsmi benim dikkatimi çekti bölümün. Bilim İnsanı Yetiştirme. Emrehan Bey, daha önce hiç işiniz oldu mu bu bölüme?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Oldu. Bunun eski adı galiba Bilim Adamı Yetiştirme Grubu idi değil mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bilim Adamı Yetiştirme Grubuydu. 2005 yılında, yanılmıyorsam, denildi ki biz bilim adamı yetiştirmiyoruz, sadece yetişmeleri için destek veriyoruz ve aynı zamanda sadece erkeklere değil, bayanlara da destek verdiğimiz için daha genel bir isim olarak “bilim insanı” tabiri kullandım. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığına çevrildi, gruptan başkanlığına çevrildi.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Uzun yıllar Bilim Adamı Yetiştirme Grubuydu. Galip Karagöz Bey onun uzun müddet başındaydı. Ben de ta öğrencilik yıllarımda burs aldığım ve müracaat ettiğimiz bir yerdik. Ankara'da veya Türkiye'de özellikle mühendislik alanında birçok arkadaşımız TÜBİTAK bursiyeri olarak devletimizin bu imkânından yararlandılar.

BAŞKAN – Ben konuyu tahrik etmek için söylüyorum. Ki konu karşılıklı konuşularak bir anlattıktan sonra devam etsin. Bir insanı destekleme aslında bizim Komisyon başlığına da kelimeler farklı olsa da çok yakın bir ifade değil mi? Bizim arzumuz da üstün zekâlı ve üstün yetenekli insanların yetiştirilmesiyle ilgili değil mi? Burada belki bir spor, sanat ayrılabilir. Aslında hedeflediğimi hedefleyen bir daire değil mi burası?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Eskiden belki durum farklı oluyordu ama yetiştirme deyince eğitim o işin öğretim kısmı oluyor. Hâlbuki...

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Üniversiteden sonra alıyor. Yani ilkokuldan itibaren hangi düzeyde proje? Peki, öyle başlayalım.

BAŞKAN – “Yaş sınırı yok.” dedi, biraz önce sordum.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yaş kategorisi olmadığını söyledim. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı olarak biz desteklerimizi...

BAŞKAN – Ben bitireyim, hemen aradan çekileceğim.

Yani sanki siz bu ismin karşılığını bu daire başkanlığı tam tekabül ettirebilseymiş, mesela biz komisyonu belki de kurmak durumunda kalmamışız. Ben algıladığım başlıktan. Ne yaptığınızı bilmediğim için herhangi bir şey söyleyemem. Ben size sözü vereyim. Bir on beş dakikada siz neler yaptığınızı anlatın. Ondan sonra sözü arkadaşlarımıza bırakalım. Biz sizin üzerinizden aynı zamanda sistem analizi yapalım istiyorum ben bu şeyde, yani kurumun ne yaptığını anlamaktan ziyade sizin kurumun üzerinden bir sistem analizi yaparak gidelim istiyorum.

Buyurun söz sizin.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Üstün yetenekli veya üstün zekâlı öğrenciler hep gündeme geliyor. TÜBİTAK olarak bizler, yani Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı olarak üstün başarılı öğrencileri destekliyoruz. Üstün başarılı dediğimiz zaman hepsi giriyor bunun içerisine, üstün yeteneklisi de giriyor, üstün zekâlısı da giriyor ve diğer başarılı öğrenciler de giriyor, yani IQ sınıflandırması yapmıyoruz hiçbir şekilde. Bu önemli bir husus. Desteklerimiz başarıya verilen ödül niteliğinde olduğu için daima karşılıksızdır, hiçbir karşılık talep edilmiyor. İlk ve ortaöğretim düzeyinde biz üstün başarılı öğrencileri bilime yönlendirmek için, bilimi teşvik etmek için yarışma programları düzenliyoruz ve bilim olimpiyatları düzenliyoruz. Yani bilim olimpiyatları vasıtasıyla bilime meraklı olan öğrencilere hem onlara hocalarımıza eğitim verdiriyoruz hem Türkiye’de ödül veriyoruz hem de uluslararası yarışmalara götürüyoruz. Aynı zamanda proje yapmaya meraklı olan, araştırmaya meraklı olan öğrencilerimize proje yarışmaları düzenliyoruz. Ortaöğretim öğrencileri arası proje yarışmamız var, 1969 yılından beri devam eden. Sanırım siz de girmişsiniz değil mi efendim ona?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Evet.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Hatırlıyorum isminizi de yıllar önce çünkü bir ara taramıştık kimler var diye.

Bu şekilde lise düzeyindeki ve bir miktar da ortaokul düzeyindeki öğrencilerimizi, bilime meraklı olan öğrencilerimizi yönlendirmeye çalışıyoruz ve onlara imkânlar sunmaya çalışıyoruz. Daha sonra biz başarılı olan öğrencileri burs veriyoruz, lisans düzeyinde burslarla destekliyoruz bunları. Daha sonra eğer bunlar devam etmek istedikleri zaman yüksek lisan ve doktora, bir akademik hayat düşünüyorlarsa ve araştırmacı olmak istiyorlarsa burslara devam ettiriyoruz. Hatta ben bir ara söylüyordum. TÜBİTAK burslarından, başarılı bir öğrenci lisanstan almaya başladığı zaman neredeyse on beş yıl süreyle burs alabiliyor. Hatta bir düğün paketi eksik diyorduk ona espri olarak. Çünkü TÜBİTAK, öğrenmek isteyen, bilim adamı olmak isteyen veya bilim insanı olmak isteyen herkesin yanında sonuna kadar. Doktora eğitiminin sonuna değil, ondan sonrası da yanında, projelerle destekliyoruz bu sefer.

BAŞKAN – Bize onların hepsini açacaksınız Hocam. O dediklerinizi siz içinde olduğunuz için biliyorsunuz ama ne demek istediğinizi biz hiç anlamıyoruz. Bizim seviyemize inin Hocam. Bizim seviyemize inin, bizim anlatacağımız gibi anlatın. Mesela bu pakette ne var, ne yapıyorsunuz, düğün paketi dediğiniz şeyin içinde ne var?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Burslar dairesi olduğumuz için biz, ağırlıklı olarak burs var, yani eğitim burslarımız var, araştırma burslarımız var.

BAŞKAN – Ama bunları hep doktora seviyesinde konuşuyoruz değil mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Lisans seviyesinde de var.

BAŞKAN – Lisans seviyesinde konuşuyoruz. Hocamın dediği gibi, yani doktora ve lisans seviyesinde konuşuyoruz. Buna çok yetenek destek demek benim şahsen çok... Evet, farklılıkları yapmak ama komisyonunun ruhuna uyan başka bir şeyden bahsediyoruz. Üstün gördüğümüz farklı gördüğümüz bir şeyi keşfetmek, yetiştirmek, arkasından gitmek gibi falan. Biraz daha li seye doğru inelim Hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Biliyorsunuz, Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğünün altında üstün yetenekli öğrencilere yönelik olarak BİLSEM'ler kurulmuş durumdaydı. Hatta bununla ilgili olarak da kanunlar çıkarılmıştı bildiğim kadarıyla geçmiş yıllarda, bu tür üstün başarılı veya üstün yeteneklilerin değerlendirilmesiyle ilgili. O yüzden TÜBİTAK direkt olarak, kanununda zaten TÜBİTAK'a verilen göreve ARGE'yi desteklemek ve ARGE için bilim insanı yetişmesini desteklemek. TÜBİTAK'a verilen temel görevi bu. Biz bu görevin dışına çıkmıyoruz, bu görevin içerisinde kaldık her zaman için. Çok başarılı olan öğrencilerimizin yetiştirilmeleri hususu ancak ARGE'yle ilişkili olduğu zaman biz destek veriyoruz onlara, yönlendirmeye çalışıyoruz. Ama onun dışında herhangi bir desteğimiz, yani kategorik olarak üstün zekâlılara yönelik bir desteğimiz söz konusu değil ama üstün başarılı öğrenciler bize başvurabiliyorlar ve şunu söyleyebilirim ki bizim olimpiyatlarda dünyaca birçok başarılarımız var. Bu başarıyı sağlayan öğrencilerin bir kısmı aslında üstün zekâlıdır. Biz ölçmüyoruz bunları. Hatta bir ara Millî Eğitimden istemiştik, ölçün demiştik. Bir kişinin ölçülmesi yarım gün sürüyor deyince o iş yarım kalmıştı. Bu öğrencilerimiz gerçekten üstün zekâlı öğrenciler, nereden anlıyorsunuz diye sorarsınız, üstün zekâlı öğrencilerin kendilerine has bazı tavırları oluyor, mesela dağınık oluyorlar. Oradan anlayabiliyorsun bazılarının gerçekten üstün zekâlı olduğunu ama biz kategorik olarak onları ayırmıyoruz. Üstün başarıyı desteklediğimiz için kim başarılıysa fakat şunu da söyleyebilirim çünkü bir ara bu üstün zekâlılarla ilgili çalışmalar yapıldığı zaman Millî Eğitimde BİLSEM'lerle ilgili bir çalıştay yapılmıştı, bilim sanat merkezlerinin yapısına TÜBİTAK desteğiyle TÜSSİDE'de –yanılmıyorsam- 2009 yılında bir çalıştay yapıldı. Orada bizler de destek verdiğimiz için direkt olarak bizler de ilgilendik. Daha sonra da Üstün Yetenekliler Strateji Belgesinin hazırlanması için o çalıştay sonucunda çıkan bir karar olarak öyle bir strateji belgesi hazırlanması için BTYK'ya Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bir karar sunuldu, kabul edildi ve Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluğunda böyle bir strateji belgesi hazırlandı ve bizler ilgili kuruluş olarak gerekli desteği verdik. Biliyorsunuz bu BTYK kararlarında bir sorumlu kuruluş vardır, bir de ilgili kuruluşlar vardır, destek verecek olan kuruluşlar. Sorumlu kuruluş Millî Eğitimdi, ilgili kuruluş ise TÜBİTAK'tı. Dolayısıyla biz de TÜBİTAK olarak o strateji belgesinin hazırlanmasıyla ilgili gerekli desteği verdik, lojistik destek verdik, mali destek verdik. Bildiğim kadarıyla belge hazırlandı. Geçen aralık ayındaki BTYK'ya sunulacaktı, sonra geri çekildi Millî Eğitim tarafından, akıbetini bilmiyorum.

BAŞKAN – Strateji mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Strateji belgesinin, evet.

BAŞKAN – Oranın neresine katkıda bulundunuz siz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Onun organizasyonuna katkıda bulduk ve mali yönden destek.

BAŞKAN – Katkıda bulunmaktan kastınız ne Hocam, para mı verdiniz, yer mi verdiniz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yer verdik, para verdik, fikir verdik.

BAŞKAN – Fikrin neresini verdiniz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yapılandırmasını özellikle. Çünkü organizasyon esnasında böyle bir strateji belgesi hazırlanacak, biz kendilerini bilgilendirdik nasıl olması gerektiği hususunda ve o çalıştayın içeriğiyle ilgili katkıda bulduk diyeyim. Sonra kimlerin katılacağıyla ilgili olarak katkıda bulduk çünkü Türkiye'den bu konuyla kim varsa herkesin katılmasını istiyorduk. Güzel bir belge oldu diye biliyorum. Hatta şeyler de ayrıldılar, devlette süreklilik biraz zor sağlandığı için sürekli kişiler değişiyor, Doktor Ruhi Kılıç vardı ve sonunda ne oldu bilmiyorum o belgeyle ilgili olan durumu. En son bize görüş sordular, biz de uygundur dedik. Daha sonra ne olduğunu bilmiyorum.

BAŞKAN – Bütçeniz ne kadar Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – TÜBİTAK'ın bütçesi mi?

BAŞKAN – Evet.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – TÜBİTAK'ın 1,5 milyar lira civarında bir bütçesi var. BİDEB'in bütçesi 80 milyon lira. 81,3 milyon lira para harcadık.

BAŞKAN – Tamamını bitiriyor musunuz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bitiriyoruz. Hatta şöyle olur: Bizim bütçemiz yetmez, her yıl bir 5 ile 10 milyon lira arasında ekstra bütçe talep ederiz TÜBİTAK'tan.

BAŞKAN – Peki, ben sizlerin sorularına geçeyim.

Soru-cevap olursa konu daha açılıyor.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Öncelikle hoş geldiniz diyorum Değerli Hocam.

Ben yapılacak çalışmalar, yapılan çalışmalarla ilgili, sorularla belki daha iyi açılır diye bazı tespitlerimi paylaşmak istiyorum. Şimdi yetenekli öğrencilerin hangi usul ve esaslarla belirlendiği noktasında TÜBİTAK'ın bir dahli var mı yoksa size belirlenenler mi yönlendirilip geliyor?

BAŞKAN – Proje destekliyorum ben, kişiyle ilgim yok diyor zaten.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Ben öğrenmek istiyorum. Yani bu konuda TÜBİTAK projelerle ilgili size gelenlere destek veriyorsunuz sadece.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tabii.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Gelmeyenlerle ilgili bir şey yapamıyoruz.

BAŞKAN – Hayır, yok diyor.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Desteklenen öğrenci sayısı ne kadar, yani yıl bazlı baktığımız zaman Türkiye'de? Desteklenen öğrencilerin akıbeti ne oluyor? Bu konuda bir takip metodunuz, usulünüz var mı? Yani hangi safhalara kadar siz destek verip ondan sonra kendi hâline bırakıyorsunuz veya devam ediyor? Yurt dışına gidenlerle ilgili herhangi bir takip metodunuz, usulünüz var mı?

Tabii 2007 yılından beri görev yapıyorsunuz da son yıllarda yönetici pozisyonundasınız. Şu ana kadar ülkemizin gururu olabilecek bir buluş, icat sizin desteklerinizle yapan kişi sayısı ne kadar? Bunları bizimle paylaşabilir misiniz?

Bir başka husus, siz hem bilim adamısınız hem de TÜBİTAK gibi önemli bir yerde görev yapıyorsunuz, yani bunları sorarken lütfen sorgulama mantığı içinde sorduğumuzu düşünmeyin, sadece konuların biraz daha açılması yönünde belki destek olurum diye bu düşünceleri paylaşıyorum. Şu andaki eğitim sistemimizde üstün yeteneklilerin tespiti, yetiştirilmesi, eğitimiyle ilgili uygulanan metodu yeterli buluyor musunuz? Yeterli bulmuyorsanız neler önerebilirsiniz? Yine bu soruya bağlantılı olarak, bilimsel çalışmaların önemli unsurlarından birisi de TÜBİTAK ülkemizde, yani üniversiteler bir tarafta TÜBİTAK da önemli bir merkezde bulunuyor. Biraz önce sizin de ifadelerinizden şunu çıkardım. "Strateji çalışması Millî Eğitim Bakanlığı yaparken bir noktada bizimle iştişare ettiler, biz de önerilerimizi yaptık ama sonucunun ne olduğunu bilmiyoruz." Yanlış anlamadıysam böyle bir ifade kullanıldı. Buradan şunu çıkarabilir miyiz, kurumlar arasında yeterli ortak çalışma yok.

BAŞKAN – Not alabiliyor musunuz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Çok soru oldu da alamadım. Arka arka soru Mustafa Bey sorunca şimdi ben de şaşırđım.

BAŞKAN – Yani birer kere alalım, dönelim sonra tekrar alalım. Otuz altı soru sorunca çok dağılıyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – İsterseniz tek tek sorun, ben tek tek cevap vereyim size efendim. Kısa kısa cevap vereyim.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Birincisi sormuştum. O tabii sizin şeyinizde değil. Yetenekli öğrencileri hangi usul ve esaslarla belirleyip destekliyorsunuz. Size gelenlere ancak siz destek veriyorsunuz. Desteklenen öğrenci sayısı var mı?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet. Şöyle bir durum söz konusu. Bursiyerlerimizle ilgili olarak bilgi verebilirim size. Şu anda 7 bin civarında bursiyerimiz var.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Yurt dışına gidenler oluyor mu burs verdiklerinizle ve bunlarla ilgili takibiniz oluyor mu TÜBİTAK olarak, böyle bir sorumluluk var mı? Öğrenmek için soruyorum.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Takibimiz şu: Yurt dışına gönderdiğimiz bursiyerlerimizin Türkiye'ye dönmelerini takip ediyoruz, dönmedikleri takdirde verdiğimiz bursu geri alıyoruz

mevzuat gereği olarak. Muhakkak Türkiye'ye dönmelerini, desteklendikleri süre kadar da Türkiye'de çalışmalarını istiyoruz herhangi bir yerde, herhangi bir şirkette veya kurumda, üniversitede kendi alanlarıyla ilgili bir işte çalışmalarını istiyoruz. Onun dışında başka bir talebimiz yok.

BAŞKAN – Çocuk gitti, saç telini kırmızıya dönüştürmekle ilgili bir proje yaptı, Türkiye'ye geldi, saç telini kırmızı yapacak laboratuvar yok. Ne yapacak?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi şöyle bir sıkıntı vardır. Yurt dışına Millî Eğitim de bursiyer gönderiyor. Biz fazla göndermiyoruz ama asıl Millî Eğitim gönderiyor tabii. Alanlar belirleniyor, hangi alanlarda doktora yapacakları, araştırma yapacakları belirleniyor, o alanlarda ihtisas yapıp geliyorlar. Çok keyfi alanlar değil. Bizde de mesela yurt dışı doktora burs programında Bilim Kurulunun belirlediği alanlar vardı, öncelikli alanlar dediğimiz. Nanoteknoloji, biyoteknoloji, gen mühendisliği, virüs araştırmaları, yenilenebilir enerji kaynakları gibi alanlar var. Öncelikli belirlenmiş zamanında, o alanlarda gönderiyorduk ve o kişiler döndükleri zaman Türkiye'de rahatlıkla bir üniversite, bir kamu kurumunda veya özel sektörde oluyordu. Mesela dikkatimi çekmişti bir tanesi, Almanya'ya gitmiş -bizden önce tabii- özellikle enerji tasarruflu evler konusunda doktora yapmış Hollanda'da, Türkiye'ye döndü geldi, Bodrum'da bir şirkette çalışmaya başladı. Hatta ben kızıştım. Biz sizi akademisyen olsun diye gönderdik, gelip bir şirkette çalışın diye değil diye bakmıştık olaya ama o da öyle bir tercihte bulundu, kendi alanıyla ilgili bir tercih olduğu için.

Evet, efendim, buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Şu ana kadar ülkemizin gurur duyacağı bir buluş, icat, sizin burs verdiğiniz öğrencilerin içerisinde çıktı mı bugüne kadar?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Buluş, icat şeklinde tespit edebildiğimiz yok, araştırmış değiliz. Onu söyleyeyim size. Şimdi, temel eksiklerimizden bir tanesi ki bunu da gidermeye çalışıyoruz. İzleme konusu. Bursiyerlerimizin özellikle bizde ilişkisi kesildikten sonra ne yaptıkları konusunda bir izleme mekanizmamız mevcut değildi. Şu anda TÜBİTAK'ta ARDEB'de bir izleme mekanizması kuruldu. Onun bir benzeri BİDEB'de de kurulacak.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Ne zaman kuruldu o takip mekanizması?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yeni kuruldu, daha bu sene başladılar onlar da. Takip sistemini kurmaya başladılar. Bizler de iki üç yıl önce talep etmiştik ama ancak kurulabilir, sistem kolay değil. Bizler de izlemek istiyoruz bursiyerlerimizin akıbetlerini, durumlarını fakat şöyle bir durum var: Kişiler -nasıl söylesem- bizden aldıkları destek sona erdikten sonra bizle olan irtibatlarını devam ettirmiyorlar. Mesela yüksek lisans, doktora bursiyerlerimiz bile yüksek lisans bitiriyor, doktorayı bitiriyor, bize bildirmesi gerekirken bildirmiyor bile, biz peşinden gidiyoruz acaba bitirdi mi, bitirmedim mi, ne yaptı, bunun akıbeti ne oldu diye biz bakıyoruz. Çünkü doktorayı bitirme zorunluluğu var. Bursun karşılığı olarak yüksek lisans veya doktorayı bitirme zorunluluğu getirdik kendilerine. Keyfi değil.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Yine TÜBİTAK'ta...

BAŞKAN – Mustafa Bey...

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Virgül koyalım ve arkadaşlara geçelim, sonra size dönelim.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bir oylama var, oylamaya gideceğim de sorumu sorayım, alayım cevabımı.

Şu anda Türkiye'de uygulanan üstün yeteneklilerin tespiti, eğitimi noktasındaki usul ve metodu benimsiyor musunuz, yeterli buluyor musunuz? Öneriniz var mı?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Türkiye'de uygulanan yöntem Wisc-r denen bir yöntemle belirleniyor bildiğim kadarıyla Millî Eğitim tarafından. Bilim sanat merkezlerinde rehberlik öğretmenleri var, onlar tarafından. Aileler genellikle veya okullardaki öğretmenler öneride bulunuyorlar veya aileler getiriyor çocuklarını. Onlar belirliyorlar üstün yetenekli olup olmadığını, Wisc-r denen bir test var. Test tabii ki mükemmel bir test değil ama belli ölçüler içerisinde, hata payı da yüksek olmasına rağmen fikir veriyor en azından. Daha sonra da zaten süreç içerisinde belli oluyor, öğrencinin kapasitesi de ortaya çıktığı zaman belli oluyor. Ama TÜBİTAK olarak bizim dediğiniz gibi üstün yetenekli öğrencilere yönelik herhangi bir yapılanmamız, bir desteğimiz söz konusu değil. Biz üstün başarılı, daha genel çerçevede destek veriyoruz.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben, mikrofona bir iki dakika kapamak zorundayım, sistemde değişiklik yapacak arkadaşlar.

(Mikrofon kapatıldığı için bu bölüm kayda alınmadı)

BAŞKAN – Kaydı açıyoruz.

Tülay Hanım, buyurun.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hoş geldiniz.

Siz biliyorsunuz zaten ama üstün yetenekli çocuklarla ilgili şöyle bir sorumuz var. Başta tespitle bir sorumuz var. Tespit ettiysen onları eğitimiyle, müfredatıyla ya da uygulamalarıyla ilgili sorumuz var. Onlara da başardysak sonra bu çocukları nasıl yönlendirecek ya da hangi kurum üzerinden çalışmalar yapılacak, böyle bir program var mı? Böyle bir sorumuz var. Şimdi, biraz önce sevgili Vekilimle görüştük. Türk Zekâ Vakfı, turkzeka.com diye İnternette bir sayfası vardır. Çok güzeldir. Yani oradan bir sürü genci yakaladıklarını düşünüyorum ben. Ama TÜBİTAK bizim devletin kurumu olarak bunu yapma özelliğindeki tek kurum ya da bu sorumluluğu alan tek kurum. Böyle bir çalışma, tanılama, TÜBİTAK üzerinden, İnternet üzerinden yapılabilir durumda mı? Böyle bir çalışma yapabilir misiniz? Yani siz eğitim bölümünde değilsiniz, o belki Millî Eğitimin ama siz tanılama bölümünde olması gereken bir kurumsunuz.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tanılama bölümünde olması gereken bir kurum değiliz. Tanılamayı da Millî Eğitim yapıyor. Millî Eğitimin özel tanılama rehberleri var. Hocalar özel eğitim almış olup bu öğrencileri tanılamaya çalışan birimler var. TÜBİTAK'ta böyle bir yapılanma söz konusu değil, yok.

BAŞKAN – Her zekiye bilim adamı olarak görmüyor. Her zekiye bilim adamı olarak görmeyince benim zekiye desteklemek gibi bir derdim yok, ben zekâ ürününü destekliyorum diyor.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Yok, TÜBİTAK programı desteklemeli. TÜBİTAK...

BAŞKAN – Millî Eğitim istemiyor böyle bir şey.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Bilim insanını destekleme diye bir programınız varsa başta bu insanı bulabilmeniz için, çocukluğundan itibaren bu çocukları, insanları yetiştirebilmeniz için daha önce tespit etmeniz ve demeniz lazım ki biz bunları tespit ettik ama bunlar nedir, ne değildir, bilmiyorum, kurum sen, sen, Millî Eğitim bak. Ama bunu yapacak programı yazabilecek ya da bu konuyla ilgili soruları oluşturabilecek tek kurum sizsiniz. Millî Eğitim mevcut bilgiyi tespit etme metodunu biliyor. Siz bilim insanını yakalama metodunu bilecek kurumsunuz. Yani böyle bir şey var mı?

BAŞKAN – Ben cevap verebilir miyim? Ben Millî Eğitim Bakanlığıyla dün görüştüm. Katiyen TÜBİTAK'ın ne tanı kısmında ne soru kısmında olamayacağını, kanunlarının buna izin vermediğini söyledi. Onun için hiç sorunun şeyi değil burası.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Yapmayın ya.

BAŞKAN – Anca kendi kendine dert edinirse, kendi kendine görev çıkarırsa böyle bir şey olabilir. Yoksa o ikili arasında böyle bir şey yok.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Olamaz mı? Mevcut yok ama.

BAŞKAN – O kendine görev edinmesi lazım. Öncelikle bir derdinin, sancısı olması lazım.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Çünkü Millî Eğitimin düşünce yapısı sadece mevcut bilgiyi tespit yöntemi.

BAŞKAN - Hiç niye sancılansın. Şimdi mevcut sancıyı çekmek varken hiçbir kurumun kendi kendine yeni sancı türleri çıkaracağını zannetmiyorum. Ben de senin gibi düşünüyorum. Senin gibi düşündüğüm için de sordum çünkü arkadaşın bugün geleceğini biliyordum ama katiyen. Hocamda da gördüğünüz gibi o refleks yok. Yapmazlar mı? İsterlerse yapabilirler. İster misiniz böyle bir şey Hocam? İstemeniz için kaç kişiyi dürtüp kaç kişiyi ikna edip...

Buyurun.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Öncelikle hoş gediniz diyorum. Size de teşekkür ediyorum Sevgili Başkan. Çok değerli insanla, çok önemli bir bilim insanıyla şu an birlikteyiz. Biz uzun zamandır konunun değişik taraflarıyla ilgili uzmanlarla bir araya geliyoruz. Tabii buradaki bütün hepimizin derdi bir problemi çözebilme, eğer bir yapısal çözüm karşımızda durmuyor ise de bunu önerebilecek bir altyapıyı oluşturmak. O yüzden konularımıza zaman zaman belki onların durumlarını aşan sorular soruyorsak onların da üzülmemelerini ben hep öneriyorum. Dolayısıyla ne olur bizi yanlış anlamayınız. Yani konu sizinle veya TÜBİTAK'la ilgili değil, biz çözüm beklediğimiz için aşırı heyecanlıyız.

BAŞKAN – Ama biz buraya her gelene yarım saat, yanlış anlamayın diye önce bir yalvarıyoruz.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Evet. Çünkü gelenler kendi alanlarında çok önemli faaliyetler yapan, çoğunlukta öyle insanlar oluyor. Ben TÜBİTAK'ın bu faaliyetini de çok önemli buluyorum, şu an yaptığı hizmeti ve Hocamız da zaten

açıkladı. Üstün yetenekli veya zeki arkadaşlarımıza, gençlerimize dönük bir program yok. Bilim adımı, bilim insanını desteklemek gibi bir fonksiyonları var ama gene söylediler. Bu gruba giren insanların belki önemli bir bölümü bizim aynı zamanda bizim üstün yetenekli veyahut üstün zekâya sahip dediğimiz insanlar, yani önemli bir keşif alanı var ama bunun şu ana kadar ölçülmüş, ne kadarı, yüzde kaç uyuyor, uymuyor, bunu bilmiyoruz. TÜBİTAK sadece başarıyı destekliyor. Başarılı olmak için de üstün yetenekli olmak her zaman gerekmiyor.

BAŞKAN – Başarıya zekânın ürünü desek abes bir şey mi olur? Yani zeki de ilgilenmiyor.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Bence tam olmaz yani başarılı olanlara baktığımızda zeki insanları çoğunlukla görebilirsiniz zekâsını, aklını, bilgisini iyi kullanan insanları görebilirsiniz ama bunu birebir birbirinin koşulu olarak tanımlamak çok belki doğru olmaz, bilimsel olarak buna karşı çıkan çok olabilir. Çünkü başarılı olmak için belli bir yeteneğe sahipsiniz ama sebat ederseniz, çalışırsanız, emek ortaya koyarsanız gene üstün bir başarı elde edebilirsiniz. Tam tersi çok üstün zekâya sahip olan insanların bir kısmı da bizim başarılı olarak kabul ettiğimiz sonuçlara belki ulaşmak konusunda kaygı taşıyor olabilirler.

BAŞKAN - Ama zaten derdimiz o değil mi? Zaten o zekâya sahip adamı deminki meziyetlerle bezeyip üretir hâle getirmek değil mi? Onların eğitiminden kastımız da bunu öğretmek değil mi?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Bir kere üstün yetenek ve üstün zekâlı gençlerin tespit edilmesi bence çok önemli bir şey ama herkese tek tip bir model önermek ille sen şu konuda üretim yap, faydalı ol demek çok gerçekçi de olmayabilir. Birisi belki tamamen bize çok aykırı gelen bir alanda uluslararası anlamda başarı kazanabilecek bir sanat icra edebilir veyahut birisi de hakikaten bilim dünyasında çok önemli kazanımlar sağlayabilir.

BAŞKAN – O zaman şunu diyebilir miyiz? Zekâ, üretim, başarı arasında direkt bir ilişki yoktur diye.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Çok önemli bir faydası vardır zeki olmanın ister bilim alanında ister herhangi bir alanda başarılı olmak için çok önemli bir girdi olduğunu söyleriz ama zekâ olduğu zaman yüzde yüz bir başarı olacak diye de bir önerme yapmak da doğru olmaz Sevgili Başkanım. Bence biz şimdi TÜBİTAK'ın çok iyi işleyen ve bilim adamlarını destekleyen bu sistemini acaba üstün yeteneklilerin de veya üstün zekâya sahip gençlerin, öğrencilerin girmesi de iyi olur mu diye bir fikir oluşturup bu fikrimizi belki işte bireysel olarak hocamızın fikrini sorabiliriz ama, eğer ondan aldığımız cevap ne olursa olsun eğer bizim böyle kanımız varsa TÜBİTAK'ın böyle bir görevi de aynı zamanda üstlenmesi belki oraya bir kutu daha açılmasını biz komisyon olarak önerebiliriz, bunu gene siyasi iradeye Parlamente'ye sunabiliriz.

BAŞKAN – Tabii işte dediğim gibi hocamız yönünden bir sistem analizini gidip acaba orada da bir kutu açabilir miyiz? Onun için karşılıklı tartışarak gitmeye çalışıyoruz ama yine kafamız karışıyor, millet de kafası karışıyor işte. Bu işin yürümemesinin tek nedeni bu. Eğer biz zekâ, üretim, başarı arasında direkt ilişki kurduramıyorsak, kurduracak bir en azından metodoloji üretemiyorsak insanları ne fon ayırma konusunda ikna edebiliyoruz ne de tanı konusunda ikna. Çünkü adam diyor ki: Ben tanı için dünya kadar para harcayacağım. Dünya kadar insanı tanıyacağım. Niye? Ama bu çocuklar zeki, zeki oldukları için değil mi, kendilerine de dünyaya katkıları çok olacak. Orada deminki sizin söylediğiniz geliyor. Niye? O istediği yerde istediğini yapabilir, yapmak isteyebilir. Ne diyor? Projeden kaynağını alıyor, sonra tenezzül edip bana bitirdiğini bile söylemiyor. Kişisel kariyer planlaması olan insan üzerine ben niçin vakit harcayayım, niçin burs kaynağı aktarayım, niçin laboratuvarlar açayım diye düşünce başlayınca ip orada kopuyor hocam.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Bunun tabii tek bir katmanı yok Sevgili Başkanım. Bu insanları bir kere diyelim ki tespit ettik. Kim tespit edecek, nasıl tespit edecek çok önemli bir soru ama o aşamayı geçtiğimizi varsayalım. Tespit ettikten sonra hani biz hep TÜBİTAK'tan bekliyoruz ya TÜBİTAK ben eğitime karışmıyorum yani TÜBİTAK'ın bir okulu yok. TÜBİTAK bunların eğitilmesi o yüzden de yetiştirme kelimesini bile çıkartmış yani yetiştirme ve eğitime TÜBİTAK karışmıyor. Bilim İnsanı'nda bile karışmıyor ama diyor ki Bilim İnsanı yetişecek olan insana: Sen başarılı olduğun müddetçe ben sana burs vereceğim. O gene kendi üniversitesinde okuyor. İster yurt içinde ister yurt dışında. Dolayısıyla çok güzel bir bence sistem.

BAŞKAN – Çıktını ödüllendiririm ben, çıktını desteklerim diyor, deminki dediğiniz nokta

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Aynen destekliyorum.

BAŞKAN – Çalışsan, gayret edersen, sebat edersen kendine bir hedef çizersen bunu destekliyorum ben, diğerleri beni ilgilendirmez, doğru.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Dolayısıyla eğitim kısmına karışmıyor. Bence biz diğer alanlarda eğitimin nasıl olması gerektiğiyle de ilgili fikirler üretmek istiyoruz ama onları bir yana bırakalım. TÜBİTAK gibi daha önce de benzer bir sistemi

uygulayan çok önemli ciddi bir kurumumuz olduğuna göre acaba bilim insanını desteklediği gibi üstün yetenek ve üstün zekâlı gençlerimizi de aynı biçimde destekleyen bir tablo yaratılabilir mi? Bana sorarsanız...

BAŞKAN – Bursla fonlama mı diyorsun?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Evet bana sorarsanız çok faydalı olur, çok iyi olabilir. Şu an öyle bir mevzuatı yok ama biz bunun olmasını, eğer herkes uygun görürse, önerebiliriz efendim.

BAŞKAN – Buyurun hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Olabilir.

BAŞKAN – Peki hocam, bunu desteklemek için yine hayal kuralım, düşünmeye devam edelim biz.

Şimdi devam edelim o dediğiniz yoldan. Şey yapalım, gelelim. Şimdi nerede bu çocuklar? Altı yaşla on yedi yaş arası lisedeler. Nüfusları da 15 milyon civarında burada Millî Eğitim çatısı altında bizim muhatap olup ulaşabileceğimiz bir üstün yetenek ya da zeki dediğimiz grup var. Bunların içinden de iki diyelim oldu 500 bin tane de çocuğumuz var diyelim. Bu rakamda anlaşalım, yürüyelim şimdi.

Ne yapıyoruz? Siz TÜBİTAK' sınız siz de Millî Eğitimdeki 500 bin çocuksunuz. Ne yapıyoruz hocam? Nasıl sizle irtibat? Şu anda yaptıkları şu: Ben etrafımda nereye baksam çok seviniyorum, görüyorum benim yeğenim de birincilik ödülü alanlardan birisi TÜBİTAK'ta. Ama böyle etrafıma bakınca o kadar çok görmeye başladım ki bu TÜBİTAK'tan ödül alanları yani herkese mi acaba dağıtılıyor, sırf teşvik ve moral olsun diye düşünmeye başlamıştım. Yoo sonra baktım ki öğretmeni iyi olan bir proje müracaatını bilen, iyi bir okul yöneticisi olan okullarda çocuklar teşvik ediliyorlar, teşvik edilince de bu sonuçla buluşuyorlar yoksa diğeri harikalar da yaratsa öyle bir öğretmeni yoksa, öyle bir okul müdürü yoksa, öyle bir proje yazma kabiliyeti yoksa maalesef bunlardan yararlanmıyor. Şimdi o 500 bini TÜBİTAK'ta buluşmak için bir şey önermemiz lazım bizim Necati sen de düşün tabii.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Efendim bu üstün yeteneklilerle ilgili sorunu birkaç kategoriye ayırırsak. Bir tanılama sorunu var.

BAŞKAN – Tanıladık 500 bini.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bir eğitim sorunu var.

BAŞKAN – O da Millî Eğitim çatısı altına yapıyoruz.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Eğitimin fonlanması sorunu var. Yani üç farklı sorun söz konusu.

BAŞKAN – Eğitimin fonlanması derken.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani burs verilmesi yani ailenin üzerinden çocuğun ekonomik yükünün kaldırılması veya çocuğun daha başarılı olması için bir teşvik mekanizması altında oluşturulması gibi.

BAŞKAN – Hocam, bu okul çatısı altında ya, bu okul çatısı altında şöyle bir şey olacak: Ya ayrı sınıf ya dikey geçiş ya üniversiteyle çocuğun eğitimini daha çok hızlandırır olması. Bunun için yaz kamplarına gönderilmesi, bunun için ek ders alması olabilir üniversite hocalarından, gerekirse yurt dışına yani üç, dört tane alanı var. Burada bu çocuklara anne bu çocuğun gitmesi gereken yere götürüyor parası yok. Belki bu çocuğun araştırma yapacağı yer Samsun'da, İstanbul'da, bu çocuğun Samsun'a götürülüp bir ev tutulması lazım yani kaynakları da netleştirelim ki siz hani ona para veriyoruz buna para veremiyoruz diyebilirsiniz haklı olarak.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Biraz önce söylemiştim bu çocukların özel psikolojik gereksinimleri var. Bunları yurtlara toplamak, belli okullara toplamak, ailelerinden koparmak başka sorunlar doğurabiliyor fakat bir yere toplamadan da bunlara bir eğitim de veremiyorsunuz, bu da ayrı bir sorun. Mesela ben bir ara bu işlerle ilgilenmeye başladığım zaman bu Nevada'da Davidson Akademi denen bir akademi var. Üniversitenin içerisinde kurulmuş. Üstün yetenekli öğrencileri kabul eden bir kolej gibi bir yer. Çocukların yetenekleri doğrultusunda, gerekirse müzik, sanat veya bilim gibi. fakat dersleri verenler de akademisyenler genelde üniversitenin bünyesinde kurulduğu için ve bunlar çocukların aileleriyle birlikte gelmelerini istiyorlar. Amerika'nın dört bir tarafından aileler Nevada'da ev tutuyorlar. Bu bilgiyi size daha önce göndermiştim Miray Hanımla, bizden gelen bir elemanla göndermiştim. Size tavsiye ediyorum, oranın görülmesi gerekiyor yani oradaki eğitim sisteminin sırf üstün yeteneklilere yönelik olarak Nevada'da Davidson Akademi diye geçiyor bu. Orada benim dikkatimi çeken husus şuydu: Bu üstün zekâlı öğrenciler çok hızlı kavradıkları için ve çok da hızlı öğrendikleri için bunlara eğitim verecek olan öğretmenlerin normal lise

öğretmenleri bunlara hitap edemiyor, bunlara biraz daha bilgisi çok daha derin olan üniversite hocalarının hitap etmesi gerekiyor, ders vermesi gerekiyor. O nedenle de fakülte içerisinde kurmuşlar ve oradan eğitim alıyorlar. Fakültede derslere gidiyor öğrenciler gerekirse, o şekilde bir uygulama da var. Sınıftaki ders yeterli gelmiyor öğrenciye daha derin bilgi elde etmek için fakültedeki derslere katılıyor. Bu mekân bütünselliğini de sağladıkları için bu çok önemli. Öğrencilerin bana sürekli ileti şeklinde onlar sürekli broşür gönderiyorlar, orada öğrenciler memnuniyetlerini ifade ediyorlar devamlı olarak fakat şey çok önemli, orada bu psikolojik gereksinimlerinden dolayı başka sorunlara yol açmaması için aileleriyle birlikte geliyorlar, okul çevresinde yer tutuyorlar aileleri, destekleyebilen aileler çünkü ücretli bir yer bildiğim kadarıyla orası da. Böyle bir model geliştirmişler. O model içerisinde o öğrencilerden çok başarılı olanlar da var. Amerika'daki talent search dedikleri birkaç tane programda çok başarılı olanlar var. ISF proje yarışmalarında başarılı olan öğrenciler var. Bizzet kendileri de zaten başarılarını ön plana çıkarıyorlar o şekilde. O model bana uygun gözüküyor.

BAŞKAN – Hocam bu Nevada'daki modelde şimdi bir fakültenin çatısı altında kurulmuş.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Üniversitenin içerisinde kurmuşlar.

BAŞKAN – Üniversitenin alanı ne? Sosyal bilimler mi fen bilimler mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Hepsi var bildiğim kadarıyla, üniversiteler genellikle orada çok fazla kategorize olmuyor, bütün birimler vardır.

BAŞKAN – Peki.

Gelelim bu hangi yaş grubuna veriyor üstün yeteneklilerin dediğiniz şey?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Orta öğretim yaş grubu.

BAŞKAN – Orta öğretimden başlıyor, orta öğretime açmış yani.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet.

BAŞKAN – Orta öğretimin içinde hangi dalların eğitimini veriyor? Sosyal bilimler, fen bilimler mi, sadece fen bilimler mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Hepsi var efendim.

BAŞKAN – Tamam. Sosyal bilimleri de fen bilimleri de farklılaştırma programlarıyla...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Aynı şekilde sanat da vardı, müzik de vardı çünkü bazıları müziğe çok meraklı.

BAŞKAN – Bu fen eğitimi alan tek okul çatısı altında. Fen eğitimi alan fen bilimleri fakülteleriyle, sanat eğitimleri alan sanat bilimleri fakülteleriyle, sosyal fakültelerle herhalde ilişkilendirmişler.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – İlişkilendirmişler bir şekilde. Oradan hocalar gidip derslere giriyor veya öğrenciler oralara gidip...

BAŞKAN – Bu çocukların seçimiyle ilgili ne yapıyorlar Hocam? Orta öğretime nasıl seçiyorlar çocukları hatırlıyor musunuz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Genellikle başvuruların çeşitli dönemleri var, başvuru dönemleri var. Başvuruları kendi kriterlerine göre değerlendiriyorlar. O şekilde seçiyorlar, ayrıntısını bilmiyorum çok fazla, gidip görmedim çünkü.

BAŞKAN – Kendi özel kriter...

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – 2006 yılında kurulmuş Nevada'da, parasız bir halk okulu, enteresan. Üstün yetenekli çocuklar için bir okul.

BAŞKAN – Nasıl seçiyormuş yazıyor mu?

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Yazmıyor. Üniversitede olan öğretmenler tarafından bu üstün yetenekli öğrenciler eğitim görüyor. Bu üniversite karşılıyor aynı zamanda yani üniversite...

BAŞKAN – Özel okuldan bahsediyoruz.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Özel değil bu halk okulu.

BAŞKAN – Yani eğitim programı özeldir herhalde, özel yetenekli olduğuna göre.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Tabii ki evet.

BAŞKAN – Vakıf üniversitesi kendi gelir kaynaklarıyla değil çünkü devletin öyle bir süspense etme durumu yok orada. Üniversitenin...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Orada var herhalde, kamu kaynaklarını da kullanıyorlar bildiğim kadarıyla. Yani Amerikan Hükümeti bu üstün yetenekli öğrencilere yönelik fonlar ayırıyor. Onlar da önemiyorlar bu konuyu. Son dönemlerde daha da artan bir önem... Yani bu potansiyeli değerlendirmek istiyorlar. Bu beşeri potansiyeli ülkenin, toplumun yararına değerlendirmek istiyorlar.

BAŞKAN – Özel bildiğiniz bir burs türleri var mı?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tam bilmiyorum efendim çünkü alanım olmadığı için tam olarak. Ben sadece o dönemde biraz ister istemez Türkiye’deki bu üstün yeteneklilerle ilgili gerek sistemlerin çalışması gerek strateji belgesi hazırlanması aşamasında biz internette bir tarama yapmıştık.

BAŞKAN – Peki bir şey soracağım ben. Yani kişisel merakım. Vatandaş olarak merak ediyorum. TÜBİTAK ne ar-ge, değil mi? Neyi araştırır? Çağın ve teknolojinin getirdiği yenilikleri değil mi, ihtiyaçları hatta bazen bizim düşünemediklerimizi düşünür önceden ar-ge yapacak ki araştırır.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Bilimsel ve Teknik Araştırmalar zaten adı.

BAŞKAN – Tamam.

Bu üstün zekâlı çocukları görüyoruz ki son on yıldır dünya hareket hâlinde yani tarihlere baktığımızda iki bin sonrası görüyoruz, dünya hareket hâlinde. Dünya hareketlenirken bir şeye doğru. Mesela TÜBİTAK niye hareketlenmez? Hani kendi niye sancılanmaz? Yani dünya bir şeyi fark ediyor, bir şey yapıyor, bir araştırma yapıyor, bir çalışma yapıyor, bir kurum kuruyor, bir model gelişiyor. Yani bunun millî eğitimle falan illa bir şey yapması gerekmiyor. TÜBİTAK’ın niye böyle bir sancısı olmaz mesela? Olursa kimin olması lazım başkanının mı olması lazım, daire başkanının mı olması lazım, üniversitenin mi olması lazım, kimin sancılanması lazım?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Efendim TÜBİTAK hareketlenmiyor, sancılanmıyor diye bir şey söylemek pek doğru olmaz. Şunu söyleyebilirim: Bu TÜBİTAK’ta göreve başladığımız dönemlerde ki bundan önceki yönetim özellikle şey üzerinde duruyordu, kapasite geliştirme tabir ediyorlar. Yani Türkiye’de yeterli araştırmacımız yok, Avrupa standartlarının çok altındayız biz her alanda hiçbir ayırım yapmaksızın her alanda araştırmacı yetiştirmeliyiz, her alandaki projeleri desteklemeliyiz şeklinde bir anlayış vardı fakat son yıl içerisinde 2011’den itibaren öncelikle alanlar kavramı işin içine girmeye başladı. Bilim teknoloji ve yenilik strateji belgesinde 2011-2016 strateji belgesinde öncelikli alanlar, bu enerji, su ve gıdayla başladı ve yatay ve dikey alanlar olmak üzere strateji belgesinde, web sayfamızda vardır strateji belgesi. Orada öncelikle alanlar artı kaynaklarımızı ülkenin kaynaklarını öncelikli alanlara kaydıralım şeklinde bir yaklaşım doğdu ve bununla ilgili programlar açıldı, yeni açıldı bu programlar. Şunu da söyleyebilirim: Bizler de buna paralel olarak BİDEB olarak biz de öncelikli alanlar burs programı başlatacağız ayrıca. Diyeceğiz ki öğrencilere: Bak bu öncelikle belirlediğimiz bu alanlarda doktora yapacaksınız size burs vereceğiz daha fazla. Böyle bir yapılanmaya gidiyoruz. Fakat TÜBİTAK bilimsel ve teknolojik sosyal bilimler TÜBİTAK’ın içerisine sonradan dahil olmuş olan bir kısım, onu söyleyebilirim. O yüzden ağırlıklı olarak TÜBİTAK temel bilimlerde veya teknolojik alanda destek veriyor ve araştırma yaptırıyor veya yapıyor diyelim, enstitülerimizin hepsi teknolojik alandır, Van’daki enstitüler olsun, buradaki enstitüler teknolojik alandır ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda orada stratejik diye belirleyebileceğimiz konularda araştırmalar yapıyor kendisi ve aynı zamanda üniversitelerdeki araştırmaları da destekliyor. Bir de öncelikli alan diye tabir ettiğimiz alanlar, açıklandı bunlar, ilk olarak kömürden başladılar, enerjiden başladı arkası da gelecek bunların, 20-30 kadar bildiğim kadar bir alt alan söz konusu. Sürekli çağrıya çıkılacak ve bilim adamlarımızı yönlendiriyoruz. Şimdiye kadar yönlendirme yoktu. Bilim adamı diyordu ki: Ben şu konuda araştırma yapacağım, TÜBİTAK’a baş vuruyordum, TÜBİTAK’ta prosedürler yerine getirdikten sonra, paneller, değerlendirmelerden sonra destek çıkıyorsa destekliyordu. Bu süreç devam edecek ama kaynaklarımızın büyük bir kısmını veya bir kısmını -artık bilemiyorum ne kadarını ayıracak yönetim- bu öncelikli alanlara ayıracaklardır. Diyecek ki bilim adamlarına bak bu öncelikli alanlarda bilim yaparsan sana daha fazla ödeyeceğim, daha fazla araştırma projesi vereceğim, daha fazla destek vereceğim şeklinde bir teşvik edici bir mekanizma kuruluyor.

BAŞKAN – Ama bu alanlardan birinde bu yok.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sosyal bilimler TÜBİTAK’ın içerisinde bir grup.

BAŞKAN – Bu bayağı bayağı bir fen bilimi hocam, sosyal bilim falan değil. Bu işte belki çalıştığı, çalıştığı şey, bu bayağı bayağı bir fen bilimi sosyal bilim falan değil bu ya.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Strateji belgesi...

BAŞKAN - Yok onu çalışacağız, akşam 5'te şey var, strateji belgesi okuyalım.

Buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Üstün başarıyı nasıl tanımlıyorsunuz yani parametreleriniz neler?

BAŞKAN – Üstün başarıya o konuda proje var.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Üstün başarıların projelerini destekliyorlar öyle değil mi?

BAŞKAN - Ama proje yani sonuç var ortada.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Ama yani bir kriteri olması lazım.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi mesela biz burs verirken yüksek lisans ve doktora bursu verirken veya lisans bursu verirken kullandığımız kriterler nedir diye sorarsanız mesela lisans bursu verirken ,şu anda o programın biraz kapasitesi daraltıldı, üniversite sınavlarındaki başarısına göre bakıyorduk, ilk 5 bine giren idi ölçü. Yüksek lisans, doktora bursu verirken ağırlıklı not ortalamasıyla ALES puanını esas ölçü olarak alıyorduk. Buna göre öğrencileri sıralıyorduk. Bütçe imkânları içerisinde ilk 500 öğrenci, 1.000 öğrenci, 1.500 öğrenci ne ise...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayısal bir değerlendirme söz konusu.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Öyle olmak zorundayız bir şeyinde.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – İtiraz etmiyorum. Öğrenmek açısından soruyorum.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tabii.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Bize en uyan lisans bursu. Kaç kişi lisans tahminen biliyor musunuz hocam, lisans bursu alan?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şu anda 1.000 civarında bursiyerimiz var lisans bursu alan.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Onlara aylık yardım miktarı ne kadar?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Aylık 500 lira veriyoruz. Uzun bir süredir de artmadı onu söyleyebilirim. Yalnız...

BAŞKAN – Bu 500'ün karşılığında bir belge falan istiyor musunuz, bir masraf bir şey?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi şöyle olmuş yok, istemiyoruz sadece burs olarak verdiğimiz için. Karşılıksızdır bunlar. Fakat şu şartı koyduk iki sene önce: Biz bursiyerlerimizin bir başarı durumlarına bir bakalım dedik. Biz bunları başarılı kabul ettiğimiz için üniversite ilk sınavda ilk bine, iki bine girmiş olan öğrencilerde direkt başarılı kabul ettiğimiz için sormadan veriyorduk. Sonra dedik ki bir bakalım yani bunlar nedir başarı durumları? Biraz baktık ki beklediğimiz gibi değil. Üniversitede öğrencilerimiz özellikle biliyor musunuz bilmiyorum, bu üniversite sınavlarına girerken öğrenciler herhalde çok çalıştıkları için birinci sınıfta biraz baş aşağı gidiyorlar, bütün üniversitelerde durum böyle. Bundan dolayı bir baktık ki çoğu öğrencilerimizin bir kısmı, hepsi değil, üçte 1'i falan civarında beklediğimiz başarıyı tutturamıyordu. Başarı kriteri getirdik bursun devamı için. Minimum 2,5 koyduk ki mevcut bursiyerleri de kurtarsın diye. Şu anda 2,5'un altına düşerse not ortalaması bursunu bir iki dönem durduruyoruz, ondan sonra da ancak...

BAŞKAN – Siz ilk bine girene veriyorsunuz yani veya 500...

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Lisans bursu mu?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Lisans bursuydu bu.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Yani öğrenim görmek için verilen burs. Yüksek lisans ve doktora ayrı.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – O lisans bursunun temel amacı şuydu onu da belirtirim size de: Biz biliyorsunuz ar-ge'yi destekliyoruz ve ar-ge yapacak olan insanları destekliyoruz veya özendiriyoruz ar-ge yapmaları için, bilim insanı olmaları için. O lisans burs programının temel amacı öğrencilerimizi temel bilimlere teşvik etmektir. Fakat şunu gördük, onu söyleyeyim size: İlk beş bine girip de temel bilimleri seçen öğrenci sayısı çok az.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - İş bulamıyorlar da ondan.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani fizikten 5 kişi, kimyadan 10 kişi, biyolojiden 3 kişi bu şekilde gidiyordu rakamlar. Bunu bildireyim size yani.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Peki ben iki soru daha sorabilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Tabii tabii buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Birincisi yani...

BAŞKAN – O virgülü unutmayalım hocam, siz okulsunuz TÜBİTAK 500 bin çocuk var, 500 bin çocuğu TÜBİTAK'la nasıl ilişkilendireceğiz?

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - 500 bin çok büyük bir rakam efendim.

BAŞKAN – Tamam 100 binde anlaşalım. Bir yerde anlaşacağız çünkü bir şeyi önermemiz için yani onların bir rakamla muhatap olması lazım.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) - Ama biz daha önce aramızda konuşuyorduk ya hani üstün zekâlı veya üstün yetenekli dediğimiz zaman neyi hedefleyeceğiz? Yani yüzde 1, yüzde 2'lik dilim mi yoksa...

BAŞKAN – Tamam siz düşünün ideal bir rakam bulun söyleyeyim onunla ilgilensinler.

Buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Hocam birinci sorum şu: Size varsayıyorum, yılda bin tane proje başvurusu yapılıyor. Kaçını kabul ediyorsunuz, yani böyle bir oranınız?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bize yıllık olarak ben hep 5 bin diyorum da tanıtım toplantıları düzenliyoruz biz üniversitelerde, 81 ile gidiyoruz. Sürekli dolaşyoruz. Geçende Bitlis, Van, Hakkâri'ye gittim. Herhâlde önümüzdeki haftalarda da Batman, Şırnak, Siirt taraflarına gideceğim yani Türkiye'yi dolaşyoruz, iki grup halinde TÜBİTAK. Kendi programlarını tanıtıyor. Nasılı başarılı bir proje başvurusu yapılabilir konusunda da akademisyenleri bilgilendiriyoruz. Bunun ötesinde de başında bulunduğum daire bilimsel proje yazma etkinliklerini destekleme kararı aldık onunla ilgili bir program hazırladık. 37 tane kadar başvuru oldu, bunlar değerlendirildi, yanılmıyorsa 18 tanesi kabul edildi panellerde ve 18 tanesi de desteklendi. Bu yaz döneminde de akademisyenlere nasıl başarılı proje başvurusu yapabilirler veya proje yazabilirler konusunda eğitim veriliyor. Buna niye ihtiyaç duyduk diye sorarsanız, şimdi bu bazen tabii...

BAŞKAN – Ben de girebilir miyim o kursa?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Herkes girebilir efendim.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Gelen projelerin çoğu şekil açısından reddediliyor çünkü.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi bir şekil olayı var, o doğrudur. Dört ilâ beş bin civarında bir proje başvurusu oluyor Araştırma Destek Daire Başkanlığına gelen proje başvuruları, akademisyenlerden geliyor bunlar. Bunların bir kısmı şekilsel yönden gidiyor, iade ediliyor diyeyim, ret değil aslında, onu söyleyeyim iade oluyor şekilsel.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yaklaşık bir oran verebilir miyiz? Mesela dört bin başvuruda...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şekilsel iadelerin oranını bilmiyorum da toplam iadelerin oranını biliyorum. Bunların yaklaşık olarak dünya standartları da böyle aslında onu da söyleyeyim size yani çok farklı değil. Projelerin dörtte 1'i kabul ediliyor, 800 ile 1000 arasında her yıl bir proje kabul ediliyor diğerleri panellerden iade ediliyor. Sebebi de şu: TÜBİTAK başarıyı desteklediği için projeler birbiriyle yarışmıyor. Ben şunu açıkça söyleyebilirim size: 2009 yılındaki -bir ekonomik bir kriz vardı ülkede bir parça- o dönemdeki bir altı aylık dönem hariç TÜBİTAK'ta bir para sorunu olmadı. Yani devletimiz yani TÜBİTAK ne istediye hep verdi. Her yıl 100, 150 milyon liralık bir ek bütçe aldı TÜBİTAK her zaman için. Biz başarıyı desteklediğimiz için projeler birbiriyle hiçbir zaman yarışmadı. Orada baktığımız şudur bizim: Dokuz skalası üzerinden paneller değerlendiriyor. Altı ve daha yüksek alıyorsa ki bu 100 üzerinden 66'ya falan tekabül ediyor, büyük oranda destekleniyor bu projeler ama bu gelen projelerin dörtte 3'ü altının altında alıyordu, sıkıntı buydu. Çok çeşitli nedenleri var bunun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Son bir soru sorayım hocam. Gelen projeler sosyal bilimler, sayısal bilimler kategorize edebilir miyiz yani destek verilenleri söylüyorum, kastediyorum ama yani 1.000 projeye destek veriyorsunuz yılda bunların atıyorum 900'ü sayısal bilimler, 100'ü sosyal bilimler.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şöyle bir durum vardı, tam sayıları bilmiyorum ama sosyal bilimlerdeki destek oranı geçen sene yüzde 20’ydi, yüzde 30 civarındaydı. Dokuz tane grup var ARDEB’in altında, dokuz farklı grup, temel bilimler, çevre ve atmosfer bilimleri, mühendislik bilimleri, sosyal bilimler, tıp gibi farklı gruplar var, dokuz farklı grup söz konusu. O gruplar içerisinde en fazla destek oranı yüksek olan SOBAG’tır, Sosyal Bilimler Araştırma Grubu. Diğerlerindeki oranlar yüzde 25, yüzde 20 değişiyordu fakat şimdi...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şöyle bir yön açayım size, niye sosyal bilimleri soruyorum? Fen bilimlerle ilgili, sayısal bilimlerle ilgili projelere Türkiye’den ve dünyanın her yerinden destek bulabilirsiniz ama sosyal bilimlerde yaptığınız her proje bir tezdır ya da bir anti tezdır, hele hele ülkeyle ilgiliyse. O yüzden sosyal bilimlerle ilgili projeler ki yayınlar da öyle gerek SSJ’yle gerekse yurt dışında çok fazla destek bulamaz. Bu anlamda sosyal bilimler projelerinin çok daha fazla desteklenmesi gerektiğine inanıyorum ben.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Benim düşüncelerim var ama şimdi burada kurumu temsil eden bulunduğum için onları isterseniz ikili olarak anlatabayım size.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Teşekkür ederim.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) - Ben de size hoş geldiniz diyorum.

Aslında siz bir bilim adamısınız. Doğru mu?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet efendim.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Bilim adamları şartlar ne olursa olsun doğruları araştırıp doğruları önerirler, doğru mu? Şimdi burada diyorsunuz ki bu görevin dışına çıkamıyoruz yani bu görev dışına çıkamıyoruz dediğinizde neyi kastediyorsunuz? Bu yetenekli olan çocukların getirmiş oldukları projeler belli bir sınırlama mı yoksa belli bir branş temelinde mi yani hangi dalda bu projeleri kabul ediyorsunuz? Bu projeleri nasıl geliştiriyorsunuz yani onaylama açısından bu sınırlamanın içerisinde mi? Yoksa belli kriterleri mi var?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi şöyle bir şey açıklamak istiyorum: TÜBİTAK olarak bizler bir sürecin yürütücüleriyiz. Kabul veya ret konumunda değiliz bizler. BİDEB’e de başvurular oluyor. Kişiler burs almak için bize başvuruyorlar, araştırma bursu yurt dışına gitmek istiyor veya kişi akademisyenler ARDEB’e başvuru yapıyorlar projelerinin desteklenmesi için. Bunlara biz karar vermiyoruz. Biz süreci işletiyoruz. Kararı veren yine akademisyenler. Üniversitelerden çağırıyoruz. O alanda ilgili olan hocaları çağırıyoruz. Bizim ARBİS denen bir sistemimiz var, Araştırmacı Bilgi Sistemi, en az 70, 80 bin kişilik bir kayıt vardır orada. Oraya girerek kendini tanımlamış olan hocalarımızı ilgili olan hocalarımızı çağırıyoruz, paneller oluşturuyoruz. Onlara soruyoruz, buyurun siz karar verin diyoruz. Onlar karar veriyorlar. Herkes TÜBİTAK’ı suçluyor aslında ama TÜBİTAK’ın bir suçu yok burada, onu söyleyebilirim yani. Bir proje kabul edilmediyse veya bir başvuru kabul edilmediyse.... Sanırım bugün itibarıyla arkadaşlar yurt dışı araştırma bursu sonuçlarını açıkladılar. Yakında şikâyetler gidecek ona da tabii. Bizler sürecin işleticileriyiz burada her zaman için.

BAŞKAN – Ben soruma cevap alabildim mi acaba? Siz TÜBİTAK’ın sancısı var dediniz de, bu sosyal bilim ya da fen bilim, mesela bu son on yıl dünyanın birincil konularından birisi. Yani ciddi bir ar-ge konusu nasıl tanılanması ayrı bir konu, tanılanma süreci için soru ayrı bir konu, hepsi ayrı ayrı çalışılacak alanlar. Mesela bununla ilgili kişi üzerinden bir şey olmuş mu TÜBİTAK’ın?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ - Kişi üzerinden?

BAŞKAN – Yani soruları bir çalışalım mesela demek gibi. Yani dünya çalışıyor biz hâlâ 74 model tanı sorularıyla gidiyoruz, ya otursak biz de bir çalışsak, soru üretsek falan demiş mi? Diyebilir mi? Veya hiç demekle ilgili sorumluluğu da olmayabilir.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi TÜBİTAK tabii biz kurumuz, kurumlar mevzuatlarıyla sınırlıdır. TÜBİTAK mevzuatında ar-ge desteği yani ar-ge’yi destekler diye hüküm belirtildiği için onun dışına çıkılmamıştır her zaman için hep ar-ge’yle sınırlı kalmıştır. Yani TÜBİTAK ar-ge’nin dışına çıkmıyor, bunu söyleyebilirim. Ar-ge’yi destekliyor. Sosyal bilimler ayrı bir konu. Hatırlarsınız TÜBİTAK 69 yılında kuruldu, sosyal bilimler yanılmıyorsa 2005 yılında TÜBİTAK’ın içerisinde bir grup olarak oluşturuldu. O zamana kadar sosyal bilimler, TÜBİTAK’ın görev alanı içerisinde değildi.

BAŞKAN – Gelelim şu 300 bin, 500 bin, 10 bin çocuk, şu konuda... Konuyla ilgilenmişsiniz onun için biraz sizinle birlikte açmak kolay da olur. 500 bin çocuk, 500 bin çocuk için kaliteli, iyi bir eğitim, okul çatısı altında yapılabilecek kadar...

Bir de bu arada özel bir grup yani üzerinde çalıştığınız zaman sonuç alabileceğiniz, 10 bin diyelim, bu sıfır onda bilmem kaç giden çocuk olsunlar bu 10 bin çocuk. 10 bin çocuğu normal okul, normal eğitimciyle muhatap almamız mümkün değil. Bu 10 bin

çocuğun muhatabı olsa olsa üniversiteler -onda bile her üniversite, her hoca değil- bir de TÜBİTAK. Burada ne yapabiliriz? Mesela, semt, siz öğretmenler arasından kişiler seçebilir, temsilciler seçebilir, bu konulara meraklı olan, onları eğitebilir, çocukların bölgesel irtibatlarını... Ne diyor anne bize gelip? “Ya, benim çocuğum 130, 140, 150, 160 veya bu arada bir tanıda çıkmış, ne yapacağımı bilmiyorum.” dediğinde ona ne yapacağını söyleyen, bu yaptıkları sonucunda da adresin size ya da üniversiteye giden bir şablon hayal edebilir misiniz bizim için?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, efendim, zaman zaman, bu dört beş yıl içerisinde, herhâlde dört beş aile veya hatırlamıyorum ama bazen çocuklarını de getirdikleri oluyordu birime, bazen de telefonla veya e-mâil’le benden bilgi istiyorlardı “Ne yapabiliriz, çocuğum üstün zekâlı, ben ne yapacağım?” diyor. Ben, Millî Eğitime yönlendiriyorum çünkü benim yapabileceğim bir şey yok orada, şunu yapabilirsin, bunu yapabilirsin diyemiyorum.

BAŞKAN – Peki, Necati Bey, size yönlendi, kime yönlendi o veli? “Çocuğum üstün yetenekli.” dedi, aradı, o da dedi ki “Millî Eğitime gidin.” dedi. Kime gidecek o veli?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Millî Eğitimde bize geliyorlar Başkanım. Yani nereye gidecek? Tabii, çocuğun yaş düzenine bağlı olarak değişiyor. Hani seçeneklerden bir tanesi BİLSEM başvuruları, bir ikincisi destek eğitim odaları.

BAŞKAN – BİLSEM’i hiç sayma, 50 tane BİLSEM’le 70 milyon insana...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Yok, yok, yaş düzeyi uygunsa başvurabiliyor ama en temelde çocuğun ailenin gidebildiği yer yine Millî Eğitim Bakanlığına, bizim genel müdürlüğümüze bağlı rehberlik araştırma merkezleri.

BAŞKAN – RAM’a gidecekler.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Evet, RAM’a gidiyorlar, RAM’da çocukla ilgili bireysel inceleme yapıyor, gerekli destek alınıyor.

BAŞKAN – Nedir o gerekli destek?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Şimdi, bizim Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nin 28’inci maddesi var, der ki: “Özel eğitime gereksinimi olan çocuklar ve üstün yetenekli çocuklar destek eğitim odalarından faydalanır.” diye. Dolayısıyla RAM, tanılamada belirlediği üstün yetenekli çocuğa okulda, hani bir destek eğitim odası, destek eğitim ünitesi doğrultusunda, çocuğun yeteneği doğrultusunda eğitim veriyor yani haftada belli bir saat, bir veya üç saat, dört saat gibi.

BAŞKAN – Kim veriyor bunu, rehberlik araştırma mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Yo, yo, rehberlik araştırma merkezi değil, okuldaki bu sınıf öğretmeni olabilir. Sınıf öğretmeni, çocuğun okul dışı zamanlarda, ders dışı zamanlarda...

BAŞKAN – Peki, böyle hiç örnek olan okul var mı bunu yapan?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Böyle örnek olan var.

BAŞKAN – Nerelerde var, hangi okullar?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Şu anda tabloya bakmam lazım.

BAŞKAN – Sen ona bir zahmet baktırıver de hangi okullarda varmış bir görelim, bir çocukla, bir aileyle görüşelim bakalım.

Evet, Hocam, orada geldi, peki, bundan sonra ne olabilir sizde? Dedi ki: “Benim çocuğum 140, 150 IQ seviyesinde, son derece başarılı.” Velimiz, çocuğuz, bireyiz, sizin yapacak bir şeyiniz olabilir mi bundan sonra? Mesela şu olabilir mi Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ne gibi efendim?

BAŞKAN – 140’ta, bir rakamla konuşmak zorundayız, hoşuma gitmiyor ama böyle konuşmak zorundayız, 150’de dersiniz ki ben bu çocuğa şu alanda, şu şu şu bilgilerin verilmesi gerektiğini, bunu vermek için on saat fizik, sekiz saat coğrafya, beş saat şu düzeyde bilgi alması gerekiyor bu çocuğun ama mevcut okulunda bunları yapacak da imkânları yok, özel ders alması lazım. Saat ücreti de dersin 50 lira başına ben çocuğa 500 lira veririm, desteklerim der misiniz ya da ben de TÜBİTAK olarak teknoparklar açıyorum ya da araştırma merkezleri açıyorum. Bu çocuğun hafta üç gün burada şu şu şu şartlarda araştırma yapmasına izin veriyorum veya ne veriyorum gibi sizin aklınıza... İşin içinde sizsiniz, daha iyi önerebilirsiniz, ne yapabilirsiniz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – “TÜBİTAK ne yapabilir bu konuda?” diyorsunuz.

BAŞKAN – Sizin Necati Bey, bir öneriniz var mı, ne yapmasını istersiniz? Sizin önerilerinizi alayım. Ne yapsın TÜBİTAK?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Onları başarıya taşıması için mutlaka...

BAŞKAN – Ne yapısın?

RECEP GÜRKAN (Edirne) - ...dediğinizde üstün yeteneklileri atıyoruz, birincisi o yani sadece zekâyı öncelersek bu sefer üstün yeteneklileri nasıl bir kalibre edeceğiz ve taşıyacağız, onlara nasıl bir destek vereceğiz? Yani aslında şekilsel olarak baktığınızda...

BAŞKAN – Ama artık kültür şey, artık sosyal alanlara da verdiğim için artık sanat üzerindeki yetenekler falan da ilgilendiriyor onları herhâlde.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani ona geleceğim.

Şekilsel olarak baktığınızda şöyle bir kategorik değerlendirme yapabiliriz. İşte, atıyorum, 130' dan itibaren veya 120' den itibaren, 120-130 arasına ayda 400 lira, 500 lira gibi böyle kademeli gidebiliriz. Üstün yeteneklilerde ne yapacağız? Üstün yeteneklileri de işte bir yerler tanılayacak, bu çocuk şu alanda üstün yeteneklidir, müzikte, sporda, sanatta gibi ve bunu TÜBİTAK'a bu tanımlamadan sonra göndereceğiz. TÜBİTAK da bunu bu anlamda destekleyecek.

Şimdi, ilk etapta baktığınızda, TÜBİTAK, kuruluş kanunu gereği ARGE'lere destek verdiği için yani proje bazında destek verdiği ya da işte son değişiklikle bilim insanı yetiştirmede destek verdiği için -ki yine aynı kapıya çıkıyor- TÜBİTAK'ın bir kere bence mevzuatını bir değiştirmek gerekiyor, bu anlamda bir açılım yapabilmesi için.

BAŞKAN – Ama bir engel yok diyor şu anda.

Var mı Hocam, konuşsanıza?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Zannetmiyorum ben verebileceğini.

BAŞKAN – Karşılıklı interaktif...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, efendim, biz ancak ARGE amaçlı destek verebiliriz yani sanat bir ARGE'ye girmez.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Aynı şeyi söylüyorum ben de.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Mevzuatımız onu sınırlandırıyor.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani mevzuatınızda bir değişiklik olması...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – ARGE amaçlı destek verebiliriz biz ancak.

BAŞKAN – ARGE mi, mesela ne yapacak, saz mı araştırarak?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Birtakım inovatif gelişmeler olması lazım. Atıyorum, işte kemanda bugüne kadar bulunmayan bir şeyler geliştirmesi lazım, yeni bir keman türü geliştirmesi lazım falan ki bir anlamda öyle bir şey olabilirsin.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani uzmanlık desteği, staj desteği TÜBİTAK'ta yok yani genellikle hep ARGE ağırlıklı olarak.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Biliyorum Hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, ben, pek emin değilim yani diyelim ki TÜBİTAK burs verdi bu öğrencilere, sorunu çözmeyecek.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Tabii.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Neden çözmeyecek? Bu öğrencilerin, dediğim gibi, özel psikolojik gereksinimleri var, o özel psikolojik gereksinimi de dikkate alan eğitim programlarına ihtiyacı var, eğitim kurumlarına ihtiyacı var öğrencilerin veya öğretmenlere ihtiyacı var, eğiticilere ihtiyacı var. Bunları TÜBİTAK sağlayamaz. TÜBİTAK, sadece para verir.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani TÜBİTAK kısa vadede belki şunu yapabilir: Bu anlamda çağrılıp proje yarışması açar, burada üç projeye, dört projeye destek verir, bu anlamda yeni projelerin ortaya çıkmasını sağlayabilir yani ilk etapta benim aklıma gelen o. Onun dışında...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Onu yapıyoruz zaten, proje yarışmaları düzenliyoruz.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Hayır yani spesifik olarak söylüyorum Hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ha, spesifik olarak diyorsunuz. Onu yapabilir.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani bu konuyla ilgili, işte üstün yetenekli çocukların yani üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocukların nasıl yetiştirileceği, nasıl değerlendirileceği, nasıl kanalize edileceği gibi gibi gibi yani multi disiplinler de olabilir bu proje, böyle bir proje çağrısı yaparsınız yani spesifik olarak, ondan sonra bu projeyi desteklersiniz. Bu olabilir.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Onu yapabilir TÜTİBAK yani spesifik alanlarda proje çağrısı, ülkenin ihtiyaç duyduğu spesifik alanlarda proje çağrısına çıkabilir ve o konuda çeşitli araştırmaların yapılmasını destekleyebilir, onu yapabilir. Fakat sonuçlarını değerlendirecek ve onları uygulamaya koyacak birimlere ihtiyaç var. TÜBİTAK girmez o kısma.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – O ayrı.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – TÜBİTAK'ın görevi değil çünkü.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Bence, TÜBİTAK'ın şu noktada yapabileceği bu olur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Özür dilerim, dinleyemedim.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Estağfurullah.

Şunu konuştuk da yani şu aşamada TÜBİTAK'ın yapabileceği proje çağrısına çıkabilir spesifik olarak bu konuyla ilgili.

BAŞKAN – Ne? Başlık koy projeye.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Üstün zekâlı ve yetenekli çocukların eğitimi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi gibi...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yaygınlaştırılması...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani bunu çok açabiliriz.

BAŞKAN – Evet.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Bu konuda sadece bir proje çağrısı yapar TÜBİTAK. Proje oranını da yani parasal anlamda, proje oranını da biraz geniş tutarsanız, marjını da, bu cazip olur. Buna birçok... Bir de uluslararası olursa...

BAŞKAN – Kaç lira? 10 trilyon, 20 trilyon, 30 trilyon...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Proje başına mı, yoksa toplam için mi?

BAŞKAN – O bir uygulama projesi aynı zamanda.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Onu bilemem ben yani ne kadar verecek ama uluslararası...

BAŞKAN – Fikre mi para vereceksiniz, alan yaygınlaştırılmasına...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Bir hizmet alacak yani.

BAŞKAN – Siz niye almadınız bugüne kadar TÜBİTAK'tan böyle bir hizmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Bizim yani bu noktaya belki de şey, 2009 yılından beri biz BİDEB'le çalışıyoruz. Az önce Şemsettin Hocam kendisi de ifade etti yani bu BTK'ya sunulması ve sonrasında TÜSSİDE vesair destekler zaten hep BİDEB desteğiyle oldu bugüne kadar. Bundan sonraki süreçte belki Sayın Vekilin ifade ettiği de güzel, daha böyle tanımlanıp bundan sonraki süreçte işte bir eğitim modeli geliştirilecekse eğer, işte bu Türkiye'de bir eğitim modeli, bu eğitim modelindeki öğretmen eğitimi, aile eğitimi, programların hazırlanması; bu anlamda TÜBİTAK devreye girebilir yani kaynağı biraz daha artırabilir mi diye düşünüyoruz.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Tabii ki multi disiplinler ve multi fonksiyonel bir proje olabilir ve bence uluslararası katılımcılara da açık olması gerekir.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bir şey açıklayabilir miyim efendim? Şimdi, bazen kendi alanım dışına çıkıyorum ama kusura bakmayın.

BAŞKAN – “Kendi alanım dışı.” dediğiniz bu alan her alana giriyor Hocam, rahat olun.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Kurumu temsilen burada bulunduğum için, beni öyle çağırırdınız.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Ama biz sizi sadece kurumu temsilen dinlemiyoruz Hocam.

BAŞKAN – Evet.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Öyle dinlemiyorsanız da kurumun bana söylediği...

BAŞKAN – Sınırlarını aşma mı dediler Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yok, öyle bir şey demediler, sadece kurumu temsilen gidiyorsunuz...

BAŞKAN – Evet.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Efendim, bakın, Türkiye’de işte ben bu alanla ilgilenmeye başladığımdan sonra şunu fark ettim: Üstün yetenekli çocukların eğitimi konusunda Türkiye’de akademik araştırma yapacak kapasitede bir kişi hariç insan yok. Uğur Sak diye bir isim, bakın, Uğur Sak diye bir öğretim üyesi, genç biri, o da 2008’de mi, 2009’da mı, 2010’da mı ne geldi yurt dışından.

BAŞKAN – Hani şu bize gelip hiçbir faydası olmayan...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Başkanım, göreceli de düşünün.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Matematik alanında, işte bir tek o vardır. Bakın, onun dışında üstün yeteneklilerle ilgilenen akademisyenlerin tamamı engelliler -artık ne diyelim, engelli diyoruz değil mi- safından oraya geçen insanlardır.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Özel alt gruplardır.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Özel alt gruplardır.

Türkiye’nin, her şeyden evvel, üstün yetenekliler konusunda yetişmiş akademisyenlere ihtiyacı var. Şimdi, mum dibine ışık vermez derler. Millî Eğitim “Yurt dışına her sene işte bin tane öğrenci göndereceğiz.” diye bir program başlattılar, toplam 5 bin öğrenci.

BAŞKAN – Söyle Hocam...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Devam Hocam, devam...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Suçlama mahiyetinde konuşmak istemiyorum.

BAŞKAN – Hayır ama biz irdeliyoruz, işimiz bu Hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani Millî Eğitimin yapması gereken işlerden bir tanesi ki, haddime düşmez aslında bunu söylemek ama, yurt dışına en azından her yıl... Benim önerim oydu, daha önce Yükseköğretim Genel Müdürlüğü vardı, onlara önerdim bunu, kendilerine. Özel ve Eğitim Rehberliğe de önerdim bunu zamanında, dedim ki her yıl en az 50 kişi yurt dışına sırf bu alanda doktora yapmak üzere göndermelisiniz, buna ihtiyaç var.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yüksek lisans...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yüksek lisans ve doktora yapmak üzere gitmelerine ihtiyaç var çünkü...

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖZTEN (Mersin) – Eğitimiyle ilgili. Eğitimiyle ilgili.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Eğitimiyle ilgili.

BAŞKAN – Eğitim modellerini geliştirecek yani hareketli bir şey bu çünkü durmadan gelişiyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Batı da oturmuş bir model yok biliyor musunuz, arayış içerisinde onlar da.

BAŞKAN – Çok doğal ama Hocam.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Çok doğal.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖZTEN (Mersin) – Toplumların sosyolojik yapısına göre de değişen bir şey bu.

BAŞKAN – Tabii tabii, kişinin de ihtiyaçları değişiyor, evet, doğru.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani yapılması gereken ilk iş budur. Bu olmadan TÜBİTAK çağrısına çıksa bile ona başarılı bir şekilde başvuru yapacak akademisyen sayısı az olduğu için...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Hocam, ben uluslararası onun için ekledim.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Onun için eklediniz, biliyorum, farkındayım, onu söylediniz.

BAŞKAN – Ne söylediniz, kaçırdım şimdi?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Proje çağırısına çıkarken uluslararası katılımcılara da açık olmalı.

BAŞKAN – Doğru söylüyorsunuz, evet.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yani ilk yapılması gereken budur yani bu yapılmadan çağrıya çıkmamızın çok fazla bir getirisi olacağına ben inanmıyorum.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani yetersiz dahi diyemeyeceğimiz noktadayız insan kaynağı açısından, neredeyse sıfırız.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sıfır.

Bakın, doktora yapmış bir tek Uğur Sak diye bir öğretim üyesi çıktı karşımıza bizim arama tarama yaptığımız zaman bununla ilgili olarak.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Peki, Hocam, böyle bir proje çağırısı yapmayı düşünür mü?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Düşünebilir TÜBİTAK yani önerildiği takdirde.

BAŞKAN – Nasıl?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – TÜBİTAK’a böyle bir öneri yapsak, böyle bir proje çağırısına çıksalar...

BAŞKAN – Neyi, hangisi?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Az önce konuştuğumuz...

BAŞKAN – Yani bizim bu komisyon çıktısı olarak bir şey yapalım, üçlü bir şey yapalım, Millî Eğitim ve sizle birlikte yani hareket anında çıkmış bir şey olsun.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) - İki şey konuştuk Sayın Başkan, en önemlisinden. Biri, Sayın Vekilimin söylediği gibi, TÜBİTAK’ın hakikaten bir proje geliştirip bu projeyi finanse edip ulusal ve uluslararası anlamda açması gerekli üstün yeteneklilere.

İkincisi de Millî Eğitimle istişare içerisinde ve aynı zamanda işte birlikte çalışarak üstün yeteneklileri eğitecek -lisans ve lisansüstü- eğitimcilerin mutlaka yurt dışında 50’şer, 100’er kişilik gruplar hâlinde eğitimlerinin olması gerekir. Bir tür geldikten sonra onların da belirli zamandan sonra tekrar bir kendini up-grade etmeleri için, aynı kişilerden bahsediyorum, emek verilmiş ve üzerinde çalışılmış kişilerin...

BAŞKAN – Hayır, şu bile olabilir: Yani okul adrese teslim burs verilebilir. Ben şuradaki uygulamayı incelemek istiyorum diyebilirsin çünkü yurt dışında çok ilginç bu millî eğitim bursu alıp giden arkadaşlar ellerinin altın bir dosya okul okul dolanıyorlar. Diyorum ki arkadaş, size ülkeniz bu bursu verip gönderirken –o zaman yoktu, şimdi var diyor- “Falanca yere git, şu bölüm şurada açık, bu senin ihtiyacını karşılar, dönünce alan bulursun.” diye bir şey vermiyor mu? O sırada o çocuk o yarım yamalak dille, sistemi bilmiyor, ülkeyi bilmiyor, daha altı ayını geçiriyor oralarda, garibim şehir şehir dolanarak, üniversite üniversite dolanarak kendini... Hiç alakasız bir yerde okumak zorunda kalıp orada doktora yapanlar var. “Evladım seninle ne alakası var bu birimin?” deniliyor. “Yok, bulamadım.” diyor çünkü o sırada iyi bir destek almak için bunu veriyormuşsunuz sanıyorum, değil mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet.

BAŞKAN – Onu anlıyorum yani.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, şöyle bir uygulamaya başlayacak: Bu Millî Eğitimle imzalanan eğitimde iş birliği protokolünden sonra bir çalışma yapılıyor onunla ilgili olarak. TÜBİTAK, YÖK ve Millî Eğitim iş birliği içerisinde bir çalışma grubu var. Yurt dışına gönderilen yani doktora yapmak üzere gönderilecek olan gençlerimize bir mentor atanması söz konusu, yurt dışından, sadece Türkiye’den değil. Türkiye’den atanan mentorler pek bir faydalı olmadı çünkü alakasız atamalar olmuş. Özellikle yurt dışından bir mentor atanması söz konusu bunlara. Onlara koçluk yapacak gittiği yerde.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Ücretlendirme yapacak mısınız?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ücretlendirme de yapılacak. Bir çeşit onlara bir destek verilecek, evet. Öyle bir çalışma var şu anda.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şimdi, Sayın Başkanım, biz, özel insanlardan bahsediyoruz, özel çocuklardan bahsediyoruz. Eğer farklılıklar yaratmak istiyorsak farklı davranışlar da geliştirmek zorundayız. Örneğin yurt dışına bu alanla ilgili ki giden yok. O zaman bizim bunu ya Millî Eğitim Bakanlığı ya TÜBİTAK yani hangi organizasyonla olur bilemiyorum ama artı teşvikler de vermemiz gerekiyor. Örneğin siz işte yurt dışına doktora gidene Millî Eğitim Bakanlığı ayda 900 sterlin veriyorsa bunlara belki 1.500 sterlin vermesi gerekiyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sadece vermesi yeterli efendim, farklılaştırmasına gerek yok, vermesi yeterli.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani biraz daha seçkin bir grubu yakalamak istiyorsak bunu da yapmak gerekiyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Doğrudur.

BAŞKAN – Sonuç olarak diyoruz ki Hocam, eğer millî eğitim müdürlükleriyle bir iş birliği yaparsak biz bu konuda nasıl bir eğitim sistemi geliştirebileceğiyle ilgili projelere destek vererek bir kere bir ön açıcı oluruz.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Çağrıyla çıkılabilir bununla ilgili olarak.

BAŞKAN – Çıkılabilir, ona engel bir şey yok ama bu arada da Talim Terbiye zaten harıl gürül çalışıyor, birkaç model üzerinde duruyorlar. Her şeyden önce, tabii eğitimin kalitesini artırmak gibi bir dert var. Eğitimin kalitesini artırmaktan da maada, benim anladığım kadarıyla, daha az bilgiyle daha anlayabilen çocuklar yani çok yoğun bilgi bombardımanına sokmadan çocukları yeteneklerini daha geliştirecek boş zamanlar bırakmak. Bu arada öğrenme hızı farklı olan çocuklara da farklı sınıflar açmak, ders geçmeyi kolaylaştırmak ama üniversiteden ders almak konusunda henüz bir şey yok. YÖK Başkanı geldiğinde, YÖK'ün bununla ilgili bir şey yapması lazım, hareket etmesi lazım bakanlarla.

Bunun dışında, esas sizin alanınıza girecek olan bu 10 bin çocuk, 20 bin çocuk kimse, o projenin de bu çocuklarla ilgili hazırlanması lazım çünkü bu bölgesel bir araştırma merkezi, çocukların çalışabilecekleri, işte dediğimiz gibi yaz kursları çünkü okuldan devamsızlıktan şey yapılmıyor bu çocuklar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Biz ona giremeyiz de şöyle bir durum var efendim... Aslında onu yine YÖK'ün...

BAŞKAN – Ama siz bir yaz kampı yapıyorsunuz, ne ki Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Efendim, yaz kampı şu: Biz, biliyorsunuz, uluslararası olimpiyatlara öğrenci gönderiyoruz. Bu öğrencileri eğitiyoruz, eğitmemiz gerekiyor, aksi takdirde dereceye giremez öğrencilerimiz Türkiye'nin prestiji söz konusu olduğu için.

BAŞKAN – Eğitime karışmıyordunuz, bak, eğitim var burada.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Seçtiğiniz öğrenciler mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Seçtiğimiz öğrencilerdir.

BAŞKAN – Hani “Eğitime karışmıyoruz.” diyordunuz, burada eğitim var.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Burada daha çok bilim olimpiyatları, uluslararası bilim olimpiyatlarını TÜBİTAK organize ettiği için veya gönderdiği için -kimi zaman da biz organize ediyoruz Türkiye’de, yıllardan beri bu yapıyor- bu öğrencilerimizi on beşer günlük yaz kampına, sonra on beşer gün de bir kış kampına alıyoruz, ulusal bilim olimpiyatları düzenleniyor bu arada, ödülleri veriliyor yani eleme usulü gidiyor böyle başarıya göre, sonra da takım oluşuyor. Şu anda takımlar oluştu bildiğim kadarıyla, haziran itibarıyla da çocuklar uluslararası olimpiyatlara gidecekler, hazırlandı takımlar. Hep akademi yapıyor bunu, biz yapmıyoruz, biz sadece fonluyoruz, organize ediyoruz ve fonluyoruz bu işi.

BAŞKAN – Neresi yapıyor?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Üniversiteler yapıyor, üniversitelerdeki hocalar yapıyor bunu, ücret karşılığında yapıyorlar tabii ki onlar. Onlara bir ders ücreti veya işte bir ücret aktarıyoruz.

BAŞKAN – Hocam, kayıtlara geçmesi açısından lütfen bize söyleyin. Diyelim ki Orta Doğu Teknik Üniversitesinden bir hoca bir proje mi yapıyor? Yani anlatın da kayıtlara geçsin, nedir bu? Bilmez insanlar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tabii.

Bizde olimpiyat komiteleri vardır, üç kişiden oluşur, bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir de üye olmak üzere üç kişiden oluşan bir komite üyesi. Bunlar aynı üniversiteden de olabilir, farklı üniversitelerden de olabilir ama yakın ve aynı üniversiteden olmaları büyük avantaj sağlıyor birlikte çalışmalarını açısından. Bir de bunların organize ettiği ders veren hocalar vardır kamplarda. Bunlar küçük bir gruptur, fazla geniş bir grup değil çünkü gerçekten bu öğrencilerimiz çok başarılı oldukları için lep demeden leblebiyi anlıyor ve onların karşısında da gerçekten çok nitelikli hocaların olması gerekiyor ve bunlar öğrencileri eğitiyorlar. Öğrencilerimiz başarılı oluyorlar, ben onu söyleyebilirim, uluslararası olimpiyatlarda üç altın madalya, dört altın madalya...

BAŞKAN – Ne aldılar, mesela en son aldıkları nelerdir?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – En son matematikte. Zaten orada hep başarılıyız çünkü ilköğretimden de alıyoruz öğrencileri orada, uzun dönem eğitim aldıkları için orada daha başarılı oluyoruz. Dört altın aldılar. Dünya sıralamasında 6'ncı olduk yanılmıyorsam.

BAŞKAN – Ne yaptılar Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – “Aldılar da ne yaptılar?” diyorsunuz.

BAŞKAN – Matematik dediğin şey belli bir şey zaten, ne yapıp da alıyorlar? Yani herkes ödül alıyor, her sene ödül alıyor. Matematikte ne yapıyorlar da ödül alıyorlar? İşlem mi yapıyorlar?

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Cevaplanamayan sorular var matematikte, öyle demeyin.

BAŞKAN – Cevaplanmayan sorular mı...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Çok orijinal sorular var böyle, üretiliyor, özel olarak üretilen, çok orijinal soruları çözüyorlar bu öğrenciler.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sınav türü bir yarışma.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sınav türü bir yarışmadır bunlar.

BAŞKAN – Hep matematikte alıyoruz ama başka bir şey yok.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yok, fizikte de var.

BAŞKAN – Mesela deterjanın kanserojen etkisini azaltmak için yapılan bir çalışma gibi şey var mı? Bu tip yerlerde yokuz yani.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Proje yarışmaları ayrı efendim, olimpiyatlar ayrı, proje yarışmaları ayrı.

BAŞKAN – Hocam, şimdi, siz biliyorsunuz, ben bilmiyorum olimpiyat nedir, öbürkü nedir. Hocam, olimpiyat başka bir şey, öbürkü başka bir şey. Onları anlatın bize, geçsin kayıtlara diye uğraşıyorum. Ben, gerçekten konuk konuşturmadan yoruldu bu Komisyonda. Niye anlatmıyorsunuz? Cömert olun Hocam, anlatın, olimpiyat şudur, olimpiyat yaparız, yılda şu kadar yaparız, şu kadar kişi karışır, şunu şöyle yaparız, şöyle deyin ki geçsin kayıtlara.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, bizim olimpiyat çalışmalarımıza, ilk eleme sınavlarına yaklaşık olarak 17 bin civarında öğrenci giriyor, ilköğretimi de dâhil ettiğimiz zaman. Bunu Millî Eğitim üzerinden yapıyoruz.

BAŞKAN - İlköğretim, ortaöğretim...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – İlk ve ortaöğretim 17 bin civarında öğrencimiz sınava giriyor. Bu sınav neticesinde ilk başarılı olan 50 kadar öğrencimizi biz yaz okullarına çağırıyoruz, onların seviyelerini eşitliyoruz bir şekilde orada. Sonra, ulusal olimpiyat yarışması dediğimiz bir yarışmada -sınav türü bir yarışma- sınava tabi tutuluyor. Orada başarılı olanlara ödülleri veriliyor. Sonra bunların içerisinden kış okuluna çağırıyoruz, madalya alanların hepsini, bazen de biraz daha fazlasını kış okullarına çağırarak ve orada bir on beş gün daha üst düzey bir eğitim veriliyor kendilerine. Yine orada kamp sonunda bir sınava tabi tutuluyor, yine bir eleme oluyor. O 25 kişi 15 kişiye iniyor, sonra birkaç sınav daha oluyor, bu 5 kişiye kadar iniyor, takım sayısına kadar. Bireysel olarak artık hocalarla üniversitelerde çalışıyorlar, laboratuvar ağırlıklı olarak çalışılıyor.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hocam, merak ettiğim için ya da onları takip etmek adına, geriye kalan -o hani 50 kişiden 5'i katılıyor- 45 kişiyi daha sonra farklı şeylerde çalıştırıyor muyuz? Yani kaybetmeyelim o çocukları, yoksa haydi deyip okullarına mı gönderiyoruz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şöyle oluyor efendim: Aslında ulusal olimpiyatlarda yaklaşık olarak 60 kişi dereceye giriyor. Biz bunlara burs veriyoruz, üniversite bursu veriyoruz. Bunlar aynı zamanda ek puan da alıyorlar, üniversiteye girişte ek puan da alıyorlar. Bu onlar için büyük bir avantaj yani ek puan istiyorlar, öncelikle istedikleri de odur zaten genelde. Böylece uluslararası olimpiyatlara giren öğrenci sayısı 23 civarında. Bu 23 kişinin hiçbir şeye ihtiyacı yok aslında ne ek puana ihtiyacı var ne bir şeye. Bunlar dereceye giriyorlar, hemen hemen hepsi giriyor ve sınavsız yerleştirme hakları var, kullanmıyorlar. Hatta kaç zamandır ben de merak ediyorum çünkü bana gelmiyor yazı yani genellikle ÖSYM yazı yazar, sınavsız yerleştirme hakkından faydalanması için diye. Çocuklara sordum: “Niye kullanmıyorsunuz?” “Derece yapmak istiyoruz.” diyorlar. Onlar sınava girip orada bir derece yapmak istiyorlar. İşte üniversite sınavında kaçınıcı oldun? 20'nci oldum, 1'inci oldum, 2'nci oldum.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Kendilerini tatmin ediyorlar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Kendilerini tatmin ediyorlar, bursu kullanıyorlar genelde.

BAŞKAN – Hocam, peki, biz matematik olimpiyatlarında bu kadar ödül alıyoruz, birinci oluyoruz, niye PISA'lara girince yerlerde sürünüyoruz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Efendim, bunu Millî Eğitime sormak lazım yani artık eğitim bizim işimiz olmadığı için.

BAŞKAN – Vallahi üzmem için söylemiyorum bunu, sadece irdelenmek yani görmek istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Cevap vereyim mi?

BAŞKAN – Ver, ver. Hakkında delil olarak kullanılmayacak, emin olabilirsin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – PISA'yla ilgili şu anda zaten detaylı bir çalışma yapıyor ama tabii diğer taraftan sorunun kalitesinden, uygulanan etkinliklerle ilgili de şey var. Ben şöyle bir öneri getirebilirim Komisyona: Bununla ilgili sanırım yarın konuşmacılardan Ziya Selçuk var. Özellikle Ziya Selçuk'a sorulmasını yani bu konuda çok güzel cevapları olduğunu düşünüyorum. Yani ben çok detayına inmeyeyim yani Millî Eğitim Bakanlığı...

BAŞKAN – Yani sen Millî Eğitim Bakanlığı değilsin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Yani Millî Eğitim Bakanlığımı ama benim dışımda, benim görevim dışında bir konu bu.

BAŞKAN – Kim mesela, oradaki bunun karşılığı neresi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Şu anda temel eğitim ve ortaöğretim, on dört-on beş yaş grubu, temel eğitim, ortaöğretim, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ama daha on dört on beş yaş grubu, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü daha çok.

BAŞKAN – Ortaöğretim Genel Müdürlüğü.

Peki, arkadaşlar, var mı sorularınız? Kayıtları kapayacağım, kayıtları kapadıktan sonra konuşmaya devam edeceğim.

Var mı Hocam bir sorun?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Aslında burada öğrenmek istediğim, merak ettiğim konu, gerçekten bu yetenekli çocukları tespit edip geleceğe taşıma yani bu başarıya destek olmadır ama görünen odur ki her yerde belli bir sınırlar var, herkes o sınırlar içerisine kendini hapsediyor. Benim görevim değil, görevimin dışında veyahut da onların o görevi sınırlı. Oysa bilim sınırsız olması gerekir. Eğer bilim adamları konuşamıyorsa bu bilim adamları üzerindeki baskıyı önce bizim hafifletmemiz gerekir. Bilim adamları özgür olmalıdır ve araştırmaları da özgür olmalıdır. Yani burada eğer bilimde de sınırlama bizim önce hafifletmemiz gerekir. Bilim adamları özgür olmalıdır ve araştırmalar da özgür olmalıdır. Yani burada eğer bilimde de sınırlama varsa ve bu araştırmalar...

BAŞKAN – Sınırı nerede gördünüz orada Hocam?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Nasıl?

BAŞKAN – Sınırı nerede gördünüz orada?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – İşte, görevimizin dışına çıkamıyoruz, yani bu bir sınırdır.

BAŞKAN – Kendisiyle ilgili?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Tabii, kendisiyle ilgili, yapılan yarışmalar da öyle.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ama “Kurumu temsilen burada olduğum için” dedim, onu söyledim.

BAŞKAN – Ceketini çıkaramam, kurumu temsilen...

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Onu değil, değil.

BAŞKAN – “Bu kurum ceketini çıkarmaz.” dedi.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Hayır hayır, bak, bilim ve sanatta söyledi, “Bu görevin dışına çıkamıyoruz.” dedi. Yani belli bir sınır vardır, o sınırlar içerisinde yarışmalar eğer... Projeler o sınırlar içerisinde değerlendiriliyor. Burada diyelim ki başka bir konu da araştırma yapan bir öğrenci getiriyor, bu öğrencinin araştırması, projesi diğerini kısındırıyor veya diğeri ötelemeye çalışıyor. Burada proje engelleniyor, benim söylemek istediğim bu. Bunu ne zaman açacağız?

BAŞKAN – Konu olarak mı diyorsun?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Tabii, konu olarak da öyle. Gelen öğrenci diyelim ki uzayla ilgili bir araştırma veya başka bir konuda araştırma yapıyor ama bir başkası da bu araştırmaları yapıyor, birileri bu araştırmanın diyelim ki bugün Avrupa’da veya Amerika’da bunlar da izliyorlar yani TÜBİTAK’ı izlemiyorlar mı? Yani bu çocukları izleme komiteleri var. Yani biliyoruz, Türkiye’de de var, bunlar izliyorlar. Bazı öğrencilerin, bu konuda performans gösteren öğrencilerin bence birçoğunun bu projelerinin geçmediği inancı var bende.

BAŞKAN – “Kayırmacılık mı yapılıyor” diyorsunuz?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Evet.

BAŞKAN - Açık açık söylesene Hocam, bu kadar dolanmaya...

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Yok, özgürce söylüyorum.

BAŞKAN – “Kayırmacılık yapılıyor” diyorsunuz.

Kayırmacılık yapılıyor mu Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Yapılmaz.

BAŞKAN – Peki, kayırmacılık yapılmadığından biz vatandaş olarak nasıl emin oluruz? Yani ölçüleriniz nedir ki?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Kriterleriniz nedir yani?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şu soruyu soralım, ortaya çıksın: Projeler panellerde değerlendirilirken isimler kapatılıyor mu açık mı gidiyor?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi proje sahiplerinin isimlerini kapatmanın fazla bir mantığı yok. Neden dersiniz? Referansını zaten veriyorlar, üniversitesi de belli oluyor, onun için isimler biliniyor.

Şimdi, zaman zaman proje değerlendirmeleri hususunda böyle şikâyetler geliyor bize. Gittiğimiz yerlerde de söylüyorlar, tanıtım toplantılarında da söylüyorlar. Özellikle projesi reddedilenler bunu çok daha sesli bir şekilde gündeme getiriyorlar.

Biz şunu gördük geçmiş uygulamalarımızdan: Kimi zaman projesi reddedilenleri panelist olarak çağırdık, gelip gördükten sonra oradaki tartışmaları... Cidden çok ciddi tartışmalar oluyor hocalar arasında. Ondan sonra onlar da hak verdiler.

Şimdi, şöyle bir şey var ülkede: Hiç kimse kendi hazırladığı projesinin eksikliklerini kabullenmek istemiyor. Bir başkası gözüyle bakıldığı zaman birçok eksiklik çıkıyor ortaya, işte panelist gözüyle bakıldığı zaman, bunu kabullenmek istemiyor. Bundan kaynaklanıyor sıkıntı. “Ben çok güzel proje hazırladım, her şeyi yaptım, bunu TÜBİTAK nasıl kabul etmez?” gibi bir yaklaşım içerisinde. TÜBİTAK kabul etmedi gibi bir durum yok, paneldeki hocalar kabul etmiyor. Rapor yazılıyor onunla ilgili olarak, nelerin eksik olduğu yazılıyor açık ve net bir şekilde. Burada bir kayırma söz konusu değil.

BAŞKAN – Bir de niye kayırsın Hocam? İyi olanı yapar yani.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – En az 2 hoca, şimdi 4’e çıktı bu. Eskiden 2 hocaydı, şimdi 4 hocaya çıktı. 4 hoca rapor yazıyor. Sonra bu 4 hoca toplanıyor. 4 hoca dört tane projeye bakıyor toplam. 4 hoca dört rapor yazdı, önceden incelediği projeleri orada tartışıyorlar. Belki ilk geldikleri zaman kimi “ak” diyor, kimi “kara”

diyor, birbirine zıt görüşler de olabiliyor ve orada birbirlerini ikna edebiliyorlar. Birinin gözünden kaçmış olan diğerinin gözünden kaçmamış oluyor. Bağımsız olarak oyluyorlar ve oyların ortalaması alınıyor.

BAŞKAN – Bu akademik camiada yalnız, okulculuk vardır, takımçılık vardır. Bunlar var yani, bunları inkâr edemeyiz. Kendi okullarından hoca... Bu akademik camiada ama burada olması gerekmiyor, kendi aralarında da var.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Hocam, ölçme ve değerlendirme açısından diyorum zaten, doğrudur yani vardır.

Ben şimdi Hocama sorayım: Bitlis'e gittiğini söyledi. Ben Bitlis Milletvekiliyim. Merak ettim yani gerçekten orada bu projelere katılan kaç kişi vardır, hatırlıyor musunuz?

BAŞKAN – “Gideceğim” dedi ama daha gitmedi. Gittiniz mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Gittim.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Bitlis ve Hakkâri'ye gittiğini söyledi.

Bu, özel bir soru oldu ama kusura bakmayın.

BAŞKAN – Yok yok, sorun, en doğal hakkınız Sayın Vekilim.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sanırım yoktu efendim.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Yoktu değil mi? Çünkü oranın rektörüyle görüştüm, göbeği çok öne çıkmıştı, dedim: “Sen bu göbeği ileriye çıkaracağına biraz kafaya doğru yönelseydin bir genişleme olabilirdi, bir tabana yayılma olabilirdi” Zoruna gitti. Dedim: “Kaç kez seni aradım. Her gün bakıyorsun, orada, okulda olay var. Sen bu olayı yaratıyorsun?” Boş kalır öğrenci, ne yapsın. Biz gördük yani biz de o dönemlerden geçtik. Kızıyor... Tamam, neyse, sonra şey yaparız...

BAŞKAN – Aslında benim gönlüm hep ne arzu eder: Bu siyaseti yaparken de hep böyle yaptım ben. Bir şeyi kafama taktığım zaman önce bir kendim yapayım bakayım çünkü içine giriş de yaşamadığımız bir şeyi çok zor anlamak, anlatmak. Yani ben ne önerdiysem hükümete, çalışan arkadaşlara, bir girip butik misali bir şeyi yapmışımdır.

Şimdi Hocamla konuşurken aklımın bir kenarı da bir köşeden bir ufak proje yapsam, versem ve o yaptığım çalışmaların hiçbirinde milletvekili unvanımı, görüntümü hiç kullanmamışım. Aksi takdirde havayı, yaşananları göremezsin. Bir proje versem, o aşamalardan bir geçse mesela, oradan çıkanları bir görsem. Ancak bunları birebir yaşayınca görebiliyorsunuz. Yoksa, karşıdan ne anlatılırsa anlatılsın insan yaşamayınca...

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Emin ol Hocam, bir şey anlatayım, kusura bakmıyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Estağfurullah, ben hiç kusura bakmam.

Buyurun.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Siyasal Bilgiler Fakültesi 3'üncü sınıf öğrencisi, okulda da birinci, başka bir yerde teğet geçmiş. Bu çocuk yakalandı, üç yıldan beri cezaevinde. Bundan on gün önce gittim, onu Tekirdağ Cezaevinden çıkarken karşıladı. Çok takdir ettiği bir öğrenci. Gerçekten ona baktığımda o üstün yetenekli bir çocuk, ele avuca sığmayan ve biraz daha sohbet ettim. Dediniz ya, cezaevine giderken bu çocuk daha ileriye çıkmış. Ben kendim baktım, bu çocuğun geçmişini de biliyorum, tanıyorum, o kadar yetenekli bir çocuk, üç yılı gitti.

Televizyonlara bakın, şok haber verildi, eğer yakalanmasa İstanbul'u altına üstüne çevirecek bir çocuk, düşünün. Üniversite öğrencisi, üstün yetenekli ve bu çocuk bir yerde yakalanıyor, diyelim ki bir grup içerisinde, resimlerden tespit ediliyor. Beraber hatıra resim çekmiş...

BAŞKAN – Oradan biz ne çıkaracağız Komisyona?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Şunu söylüyorum: Yani zeki olan insanların veya yetenekli olan insanların önü açılmazsa birçok alanda kapalı kutu hâline gelir, patlamaya hazır bir duruma gelir yahut da bu enerjiyi başka bir alana kanalize edebilir düşüncesini ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Doğru.

KOMİSYON GÖREVLİSİ – Kusura bakmayın, arada soruldu mu diye tam emin olmadığım için konuşmak durumunda kaldım: Şimdi, bu yarışmaları düzenliyorsunuz, projeleri kazananları ödüllendiriyorsunuz fakat bunları aynı zamanda da tespit etmiş oluyorsunuz. Diyelim ki Türkiye'de ilköğretim alanındaki en yetenekli çocuklar bunlar. Bakın, proje yapmayı da beceriyor. Bunları

tespit edip tabiri caizse afişe ettikten sonra yurt dışından bursların bunlara yönelip bunların yurt dışına gitme olayları takip ediliyor mu? Bunlar yurt dışına gidiyorlar mı? Diğer tabirle beyin göçü yaşanıyor mu daha çocuk yaşta? Tespit etmek iyi bir şey mi yani onun için soruyorum?

BAŞKAN – Çocukların gelişim süreçlerini takip ediyor musunuz demek istiyorsun?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bu araştırma projeleri yarışmasında bir beyin göçü yaşanmıyor fakat bilim olimpiyatlarında bir beyin göçü yaşanıyor. Çünkü bizim öğrencilerimizin çoğu, özellikle uluslararası yarışmalarda da dereceye girdikleri için hangi üniversiteye başvursalar otomatikman kabul ediliyor. Yani dışarıdan birilerinin gelip almalarına gerek yok, bizim insanımız kendisi gitmek istiyor.

BAŞKAN – Sınava girmiyorlar mı Hocam orada?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Girmiyorlar.

BAŞKAN – Yani Türkiye’de bir üniversiteye girmesi için sınava girmesi gerekiyor...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Orada girmiyorlar.

BAŞKAN – Orada girmiyorlar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ve çok da başarılı oluyorlar. Özellikle uluslararası olimpiyatlarda derece yapıp da Amerika’nın önde gelen üniversitelerinde yer almayan öğrencimiz yok. Hepsi de muhakkak bir üniversiteye gidebiliyorlar.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Bizim öğrencilerimiz üniversitelere şartsız ve şeksiz, sınavsız girebiliyorlar değil mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Girebiliyorlar.

BAŞKAN – Türkiye’de bir üniversiteye girerse sınavdan geçmek zorunda...

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Bilim olimpiyatlarında derece almış öğrencilerimiz üniversite seçme sınavlarına girmeden kabul olunuyor mu istediklerinde?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Olunuyor efendim. Türkiye’de tabii...

Uluslararası olimpiyatlarda dereceye giren öğrencilerimiz sınavsız olarak devlet üniversitelerine yerleştiriyor fakat biraz önce dediğim gibi, bu öğrenciler istemiyorlar bunu. Derece yapmak istiyor. Hatta ben şaşırıştım, sordum: “Niye kullanmadınız?” dedi. “Derece yapacağım.” diyor.

BAŞKAN – Bu çocukların üniversitede sınava girmeden okumalarını sağlayan madde hangi madde?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Sınava girmeden üniversiteye kayıt mı yaptırıyorlar?

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Ben yaptırmadıklarını biliyorum, Beyefendi “yaptırıyorlar” dedi. Bakın, yaptırma hakkına sahip oluyorlar. İstedığı bölüme girme hakkına sahip oluyorlar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Millî Eğitim Bakanlığının bir kanunu var bununla ilgili. Kanunun 2’nci maddesinin “d” fıkrası diye geçiyordu.

BAŞKAN – Okul birincileriyle ilgili olduğunu biliyorum... Bunu bir not alalım Necati Bey de, onu netleştirelim.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – O yüzden özellikle soruyorum.

BAŞKAN – Bugüne kadar bütün bilgiler bunun böyle olmadığını gösteriyordu.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – O puan, uluslararası puan yetiyor zaten. Aldıkları puan diyelim 400, 400’le giriyorsunuz istediğin üniversiteye.

BAŞKAN – Olur mu canım? Nerede giriyor 400 ile istediği üniversiteye?

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Kaçsa şu anki sistemde...

BAŞKAN – Neyse, onu tartışmayalım da, biz onu netleştirelim. Ben okul birincilerinin olduğunu biliyorum, onun dışında... O zaman şöyle soracağız, YÖK’ü de o soruların arasına katın: “Bir çocuğun üniversitede normal sınav aşamalarından geçmeden üniversiteye kayıt yaptırması için hangi şartlar geçerli?” dersiniz onun altında zaten o dökülecektir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Şimdi, Hocamın açıklamasından ben şunu anlıyorum: Olimpiyatlarda dereceye giren bir öğrenci alıyor eline belgesini, A üniversitesinde fakülteye kayıt yaptırabiliyor diye anlıyorum. Ben böyle bir şeyin olmadığını biliyorum.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Bir daha açıklar mısınız lütfen.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ulusal bilim olimpiyatlarında dereceye girenler ek puandan faydalanıyorlar ama uluslararası olimpiyatlarda dereceye girenler hem ek puanları da var hem de sınavsız yerleştirme hakları da var.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Uluslararası...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Uluslararası, ben onu söylüyorum. Bu Millî Eğitimin bir kanununda bir maddesi var, sadece olimpiyatta değil bu, daha geneldir bu, “Uluslararası yarışmalarda, sporlarda dereceye girenler sınavsız yerleştirilir” diye bir madde var.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Şöyle diyoruz demek ki: Ulusal bilim olimpiyatlarına girenler ek puan alıyor, uluslararası bilim olimpiyatlarına girenler istediği üniversiteye girebiliyor.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Belki Hocamın alanı değil de, çok özür diliyorum, biz Gebze’de okula gittiğimizde üstün yetenekli çocuklardan bir tanesi, ben de takip ediyorum, çocuklarıma da alıyorum, Bilim Teknik, Bilim Çocuk serisinin eskisi kadar içinin dolu olmadığını söyledi.

BAŞKAN – Çok doğru söylüyorsun.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – TÜBİTAK’ın birçok eserinin eskisiyle kıyasladığınızda içinin çok zayıf kaldığını, şimdiki çocuklara... Belki bizim zamanımızdakilere yeterli oluyordu da şimdiki çocuklara yeterli ufuk çizmediğini söylüyor. O sorudan sonra, geldiğinde oğluma da sordum, “Evet anne. O yüzden de çok sıkılıyorum yani çok ekstrem şeyler yok” dedi. Yani belki sizin alanınız değildir ama...

BAŞKAN – Her şey Hocamın alanı, madem kurum adına geldi, madem ceketini çıkarmıyor kurum adına o zaman her soruya cevap verecek.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Tabii birçok aile, ben de çocukluğumda TÜBİTAK’ın sınavlarına girmiş birisiyim yani çocuğunda bir cevher gördü mü TÜBİTAK’ın ölçme, değerlendirmelerine filan da çok güveniyor, o yüzden TÜBİTAK yayınlarına da çok güveniyor. Hiçbir şey yapamıyorsunuz, eğitim sizin işiniz değil, tespit sizin işiniz değil ama TÜBİTAK’ın kaynaklarının içi dolu olabilir mi? Bari özel olarak takip eden ailelere bir şeyler yapalım. Hani yayınlarını takip ediyoruz, onların içi biraz daha doldurulup... Zaten üstün yetenekli çocuk, öğrenme şeyi ailelerine kılavuz olacak şekilde onların işi olsa gerek değil mi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Şimdi, böyle bir soru geleceğini tahmin ederek Bilim Toplum Daire Başkanlığına soru sordum onunla ilgili olarak. İki şey var...

BAŞKAN – Siz ona benzer başka şeyler sordunuz mu Hocam, biz sormasak da paylaşın bizimle. Yani kendi hazırlanıp geldiğiniz...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Zaten sizler bana sordunuz buradakileri de...

BAŞKAN – Yani hepsini sorduk mu oradakilerin?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Sordunuz, evet.

Şimdi, “Bilim Çocuk ve Bilim Teknik gibi yayınların hazırlanmasında kimlerden destek almaktasınız?” diye bir soru soruldu.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Pardon Hocam... Mesela, ben biliyorum, arşivlerinizde onlardan da atıl kalıyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Atıl...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Şimdi biz arayalım TÜBİTAK’ı, o dergileri, yani onlar kalacağı yerde dağıtımını bari köy okullarına, kırsala ya da üstün yetenekli çocuklara...

BAŞKAN – Onu eski başkanımınla birlikte yapıyorduk ama yeni başkandan sonra...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Açıkçası ben orada kalanları götürüp götürüp dağıtıyorum, kendim yapıyorum ama bu, sistematik olamaz mı? Yani herkes, öyle duyarlı, işte burada ne var, köyüme, okuluma, ilime ne götürebilirim diye düşünmeyebilir.

BAŞKAN – Siz de isteyebilirsiniz sayın vekillerim, TÜBİTAK’ın eski şeylerini okullarınıza.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Esasında ona bakarsanız benim de görevim değil mesela ama TÜBİTAK'ın Bilim Teknik, Bilim Çocuk dergilerini çok dağıttım yani atıl kalan, geçen sayılarını. Mesela baktığınızda ben de diyebilirim: “Görevim mi?” Çünkü bir sürü kargo ücreti ödüyorum, götürüyorum yani bana bir sürü de maliyeti oluyor ama diyorum ki: “Oradaki çocuğa ulaştırıyım ben bu dergiyi.”

BAŞKAN – Hocam, daha önceki başkan olan hanımla onu programlı şekilde yatılı ilköğretim okulları başta olmak üzere kütüphanelerine... Çünkü o güne kadar hiçbir yere bir şey gönderilmiyordu ve onlar SEKA'ya gidiyordu. Ya, yazık, günah, basılmış, emek çekilmiş! Böyle bir şey var.

O zaman Millî Eğitimden istedik siz alın diye ama sağ olsun hanımefendi bütün maliyetlerini üstlenmiş, çok güzel bir hizmet yapmıştı. Hatta kütüphane kurmaya kadar götürdüler Konya'da bir şey oldu. Sonra sayın vekillerim sağ olsunlar, kendileri arabalarının arkasına atıp, kargo masrafları kendileri ödeyip gönderiyorlar ama her okulun kütüphanesine bunlar çok rahatlıkla gönderilip... Atılacak... Eskisin, yırtırsın çocuk, gitsin uçak yapsın onlar üzerinden. Ne var yani SEKA'ya gönderip de? Yeniden hareketlenmesinde çok fayda olur.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Bir şey daha söylemek istiyorum: Sayın Vekilimin söylediği çok doğru. Ben Mersin Milletvekiliyim, ilimdeki Bilim ve Sanat Merkezine gittiğim zaman, yeni açıldı ora da, 2008 yılında açıldı, benden istedikleri bir sürü TÜBİTAK'ın eserleri. Tabii onlar eski eserler, onlar için şimdi yeni, hâlâ güncelliğini koruyacak. O yüzden ben müthiş setler var, onların hepsini... Kimle irtibat kuralım?

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bunu bir sisteme bağlamak lazım.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Sistematiğe bağlayıp...

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Ben iletayım. Bilim Toplum Daire Başkanımıza iletayım.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Bilim Toplum Daire Başkanınıza?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Evet.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – İsmi?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Dr. Şükrü Kaya.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) - Buna, email ortamında zaten dergilere girilebiliyor, dergileri bulabiliyorsunuz. Üyelik var, o üyelik için para istemiyorsunuz diye biliyorum.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Bilmiyorum ama olabilir.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) - Eski dergileri önceden istiyordunuz, istemeyin, kaldırın diye.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Eski dergiler için istemiyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, dergi konusu ayrı bir konu, müsaade eden ben kapatayım Komisyonumuzu, siz daha sonra dergi konusu... Kaliteyle ilgili cevabını aldın mı?

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yok, daha cevaplayamadan... O kadar çok zincirleme soru var ki.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Özellikle Bilim Çocuk, Meraklı Minik daha doğrusu çok revaçta olan bir şey. En fazla satılan da o. Bilim Teknik'e gelince, tabii ki oradaki yayın kadrosu zaman zaman değişikliğe uğradı, ayrılanlar oldu. Bilim ve Tarih'i kurdular mesela. Raşit Bey vardı, ayrıldılar.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bilim Çocuk iyi Bilim Teknik çok zayıf, Meraklı Minik en iyisi.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – En iyisi Meraklı Minik şu anda, bildiğim kadarıyla en fazla satan da o.

Bilim Teknik'in içindeki sıkıntı, Türkiye'de yeteri kadar orijinal, popüler düzeyde makale yazacak hocalarımızın olmayışından kaynaklanıyor. Popüler düzeyde olması gerekiyor, bunun öğrenciye hitap edecek düzeyde olması gerekiyor.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Evet yani biraz seviyeye inmesi gerekiyor.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – O yüzden dikkat ettiyseniz çoğu çeviridir, yurt dışındaki, oradan hep çeviri olarak geliyor. Ben de şikâyet ediyordum yani, tenkit ettim, niye hep çeviri oluyor? Kendisini çevirin daha iyi diyordum. Sıkıntı oradan kaynaklanıyor. Ekibin biraz dağılmış olması...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bunu çözebilecek miyiz Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Çözülebilir, talepte bulunursanız yani TÜBİTAK’a bunu yazıyla bildirin veya talepte bulunun. Çünkü Başkanlığa bildirirseniz Başkanlık gereğini yapacaktır bu hususta. Sorunun farkında olmaları önemlidir.

BAŞKAN – Tamam, aldınız cevabınızı...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Dergilerin kalitesine yönelik ekip dağılmış, bunu da yazılı olarak, bunun düzeltilmesiyle ilgili bir uyarı yaparsak Başkanlığa bununla ilgili çalışma...

BAŞKAN – Kim uyaracak bunu?

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Resmî olarak biz yazalım.

BAŞKAN – Biz niye yazalım, ne anlarsınız, ne yaparsınız yani biz bir bilim kurulu muyuz?

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Böyle bir teknik olduğunu söyleyebiliriz.

BAŞKAN – Yazsın tenkit olduğunu söyleyenler, okullar. Bana göre çok yüksek bile, ne anlarsın ben! Yüksek olanlar yazsın onun alçak olduğunu.

Hocam, buyurun, siz toparlayın arzu ederseniz. Bölümünüz, üstün yetenekli çocuklarımızla ilgili tanı, eğitim, destekleme ve istihdam alanında nerelerde çakışıyorsunuz, yapabileceğiniz şeyler nelerdir, neler öneriyorsunuz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Tabii, tanı ve istihdam konularına katkımız olmayabilir ama onların eğitimlerini belki uygun görülürse destekleyebiliriz bir şekilde.

BAŞKAN – Nasıl desteklersiniz?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Benim dairem burs veriyor, birim olarak burs veriyor öğrencilere. Eğitimlerini üniversitelerde yapacaklar, onların... Veyahut TÜBİTAK olarak belki çağrıya çıkılabilir dediğiniz gibi, biraz önce gündeme de gelmişti, bunların eğitim modelleriyle ilgili olarak çalışmalar yapılabilir, kurum olarak o yapılabilir, diğer birimlerin yapabileceği. Uygun görüldüğü takdirde... Biz zaten burs veriyoruz kendilerine de, başarı bursu verdiğimiz “Üstün başarılı” diyoruz biz kendilerine, “Üstün yetenekli”, “Üstün zekâlı” demiyoruz, “Üstün başarılı” diyoruz. Onlar içerisinde hepsi var fakat size belirttiğim gibi üstün yetenekli öğrencilerin topluma kazandırılabilmesi veyahut toplumda fayda temin edilebilmesi için ve onların yeteneklerinin geliştirilip faydalı hâle getirilebilmesi için onların özel psikolojik gereksinimlerine cevap verecek eğitim modellerine, öğretmenlere, okullara ihtiyaç var, bu önemlidir yani eğitimidir.

BAŞKAN – Hocam, Özel Eğitim Daire Başkanlığı dedi ki: Ben her 50 elli çocuğa 1 bilim adamı danışmanı veriyorum - atıyorum ben sadece- bilim adamı olma danışmanı veriyorum. Türkiye’de de 1.000 tane bilim adamı olma danışmanı öğretmenlerden seçti. Şimdi, Bitlis’ten örnek verelim, Bitlis’te seçtin 3 tane. Orada birisi “Benim çocuğum üstün yetenekli” dediği zaman bu rehber öğretmenlerle... Çünkü o çocuklar ne yapmak istiyor? ARGE yapmak istiyor, değil mi? ARGE yapmak için de alan istiyor. O bilim sanat merkezlerinin bir hobi evi olmaktan çıkıp bir bilim sanat merkezi hâline gelmesi için de TÜBİTAK’la iş birliği olması gerekiyor. TÜBİTAK’la iş birliği kurabilmesi için de bu iş birliğini kurabilecek yeterlikte ve yetenekte bir öğretmen kalitesinin olması gerekiyor. Doğru mu Hocam?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Doğru.

BAŞKAN – Doğru mu kuruyoruz irtibatları?

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Doğru kuruyorsunuz.

BAŞKAN – Yani böyle bir halka kurulursa sizin bir sürü zaten işiniz doğal olarak kendiliğinden çözülmüş olmuyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – İlerde öğretmen yetiştirilemiyor.

BAŞKAN – Yani il, ilçe, önemli olan şu, şunu demek istiyorum: Senin üstün yetenekli çocuğun var. Seninki bilgiye doymuyor, proje yapmak istiyor, malzeme almak istiyor, değil mi? Sen de ne diyorsun: “Ben bunu destekleyemiyorum çünkü param yok.” Yani buna ayrılmış kaynağım yok. TÜBİTAK’ın da bu işe ayrılmış kaynağı var. Haydi, şimdi 2 tane yetenekli insan olarak bir ilişki kurun bunların arasındaki modelleyelim?

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sporda olduğu gibi, “koçlar” diyoruz, “okul koçu”, bilmem “voleybol” koçu, bir sürü şey var. Niye -çok insan değil- fizik koçu, kimya koçu, matematik koçu, edebiyat koçu, tarih koçu diye bilimsel böyle farklı bir grup için yetiştirilemiyor?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Tabii tabii yani bu olabilecek bir şey. Bunu sadece bizim projelendirip TÜBİTAK'ın desteklemesi gerekiyor yani fonlaması gerekiyor. Çok basit, yapılabilecek bir proje diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Netleştirir misiniz? İki tane hocam söyler misiniz yani çok basit bir şey söylüyorum: Sen ARGE'ye ihtiyaç duyuyorsun, çocuklarına laboratuvar açmaya çalışıyorsun her yerde, bilim sanat merkezleri açmaya çalışıyorsun. Senin oradakiler çalışıyorlar şeye gidiyorlar. Seninkiler “Param yok.” diyor, orası da “Benim param var.” diyor. Haydi, koordine edelim bu arada, bir şey bulalım diyorum. Sen bilim sanat merkezlerini daha etkin ve farklı alanda kullanabilirsin.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Veya sadece bilim sanat merkezleri değil, genel anlamda yani temel eğitimdeki üstün yetenekli öğrencilere...

BAŞKAN – Tabii...

Ne öneriyorsun?

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bilim sanat merkezlerine TÜBİTAK hiç destek veriyor mu?

BAŞKAN – Veriyor arkadaşlar, proje bazında veriyor. Şimdi, soruları sorunca mahcup olacağız. Gittik bilim sanat merkezine...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Maddi destek değil, akıl...

BAŞKAN – Zaten onlar akıllıym diye geçiniyor, ayrıca akıl alırlar mı senden. Proje üretiyor, projesine destek alıyor. Gördünüz orada, bir sürü şey, para alan, ödül alan çocuk vardı.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Para değil, iş parayla bitmiyor yani işin en büyük sıkıntısı eğitmen, öğretmen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NECATİ BİLGİÇ – Öğretmenlerden ziyade öğretmen eğitimlerini destekliyorlar.

TÜBİTAK BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANI PROF. DR. ŞEMSETTİN TÜRKÖZ – Önerimiz var aslında da...

BAŞKAN – Gördüğünüz gibi iki taraftan da cevap alamadım.

Çok teşekkür ediyorum.

Komisyonu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.26